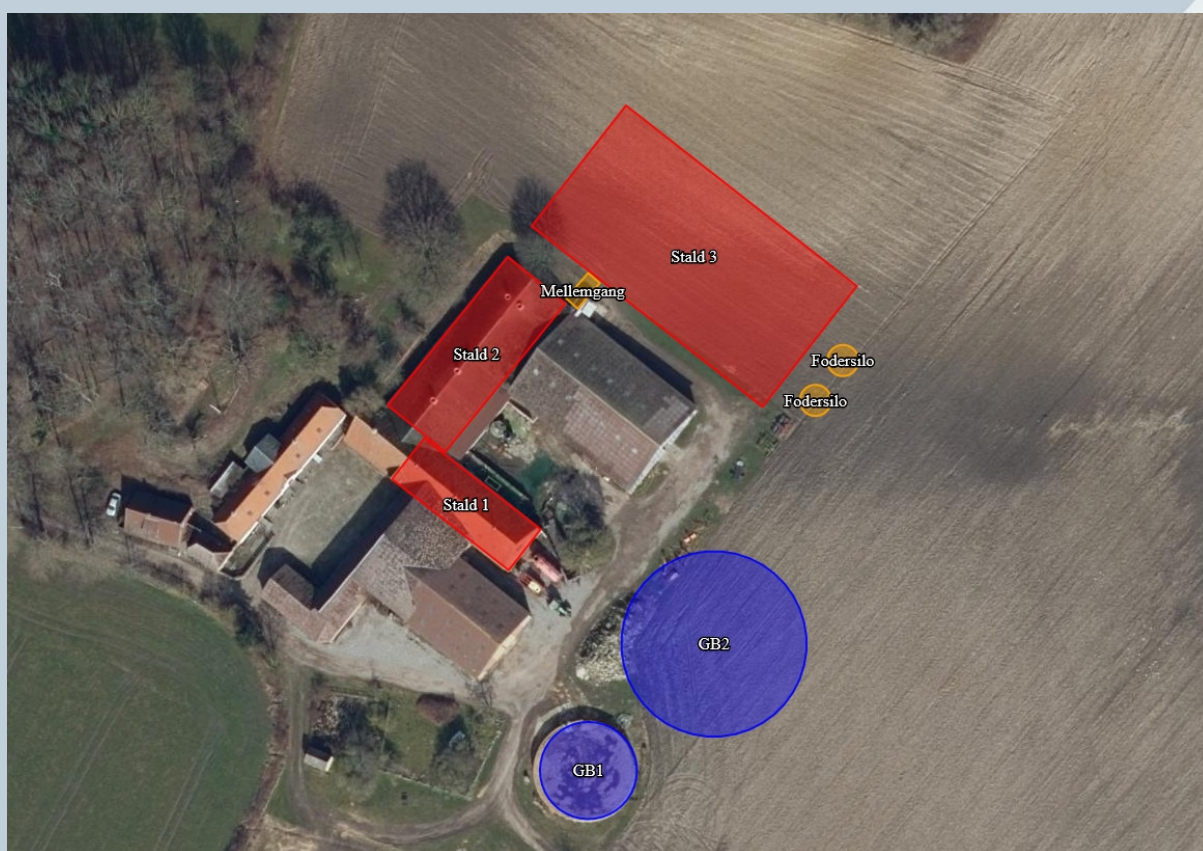

§ 16 a godkendelse efter husdyrbrugloven

Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing

Afgjort den **dato måned 2022**

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Bjerggården I/S v/Jacob Lollesgaard Hansen og Hans Peder Lollesgaard Hansen Bjergvej 8 5900 Rudkøbing Tlf. 40 57 26 01 Bjerggaarden@get2net.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Bjerggården I/S Guldborgvej 5 5900 Rudkøbing
Ejer af ejendommen	Bjerggården I/S v/ Hans Peder Lollesgaard Hansen Jacob Lollesgaard Hansen
Ejendomsnummer	4820003968
Matrikelnummer	10a, Illebølle By, Lindelse
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	98498
CVR-nummer	29232156
P-nummer	1001842993
Virksomhedstype	Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år. IE-husdyrbrug med flere end 2.000 stipladser til slagtesvin.
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	221972
Godkendt produktionsareal	2.245 m ²
Journal nr.	21/8497
Øvrige afgørelser	Der skal indhentes byggetilladelse til den nye stald
Konsulent	Velas I/S, Jan Brochstedt Olsen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Bjerggården I/S v/
Jacob Lollesgaard Hansen
Hans Peder Lollesgaard Hansen
Bjergvej 8
5900 Rudkøbing
pylleschultzr@sol.dk

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 2 til husdyrbruget på Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: **XX måned 20XX**

Godkendt:

«Underskrift»

«Titel»

Annonceret på **Langeland** Kommunes hjemmeside den **XX måned 20XX**.

Klagefristen udløber den **XX måned 20XX (4 uger efter annoncering af godkendelsen)**.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Søgsmålsfristen udløber den XX måned 20XX (6 mdr. efter annoncering af godkendelsen eller efter en klagensævningsafgørelse)

Revurderes inden den XX måned 20XX (8 år efter meddelelse af godkendelsen eller efter klagensævningsafgørelse)

Resumé

Bjerggården I/S, Bjergvej 8, 5900 Rudkøbing v/ Jacob Lollesgaard Hansen og Hans Peder Lollesgaard Hansen har søgt om godkendelse til at udvide den eksisterende smågrise- og slagtesvineproduktion på Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing.

Som følge af lov om forpligtigende kommunale samarbejder er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune, og det er derfor Svendborg Kommune, der godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Bygningsmæssige ændringer

Der opføres en ny stald med en længde på 56,5 meter og en bredde på 29,5 meter. Den nye stald placeres nordøst for de eksisterende bygninger og med en afstand på ca. 7 meter.

Der opføres en gyllebeholder med en kapacitet på 5.000 m³ svarende til en diameter på ca. 35,6 meter og et overfladeareal på 1.000 m². Gyllebeholderen opføres med en teltoverdækning. Den nye gyllebeholder placeres nord for den eksisterende gyllebeholder, der ligger ca. 20 meter sydøst for de øvrige driftsbygninger.

Der opføres to fodersiloer med en diameter på 6 meter og en højde på 10 meter. Fodersiloerne placeres ved den sydøstlige gavl på den nye stald.

Den nye staldbygning opføres i samme materialer og farver som de eksisterende bygninger.

Efter ændringen af husdyrbrugloven i 2017 er grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug ikke længere antallet af dyreenheder på husdyrbruget, men størrelsen af det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Der er søgt om at få godkendt et produktionsareal på i alt 2.242 m² fordelt med 742 m² i de eksisterende stalde og 1.500 m² i den nye stald. Der søges om flexgruppen "slagtesvin og smågrise" i alle stalde.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at etableringen af den nye staldbygning, fodersiloer, mellemgang og gyllebeholder kan ske uden at påvirke landskabet væsentligt, idet bygningerne placeres i nær tilknytning til de eksisterende bygninger og der etableres afskærmende beplantning mod nordøst og øst samtidig med, at der er et mindre skovområde nord for bygningerne og en mindre bevoksning vest for stalden samt levende hegn syd for bygningerne.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed og naboskel.

Husdyrgødning

Produktionen af husdyrgødning består af svinegylle som opbevares i den eksisterende gyllebeholder og den nye ansøgte gyllebeholder. Der er opbevaringskapacitet til ca. 10 måneders produktion, og Svendborg Kommune vurderer således, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Ammoniakemission

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget stiger fra 1.118 kg N/år til 4.058 kg N/år i forhold til den nuværende tilladte drift.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Den ansøgte husdyrproduktion opfylder dette krav ved hjælp af de anvendte staldsystemer og gyllekøling i alle stalde. I godkendelsen er der stillet vilkår til anvendelse af de nævnte teknologier.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af afsætningen af ammoniak fra husdyranlægget til omkringliggende naturområder. Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt, og Svendborg Kommune vurderer, at der ikke vil ske ændring i tilstanden af

den omkringliggende beskyttede natur. Desuden vurderes det, at projektet ikke vil påvirke arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

Lugt

Husdyrbruglovens krav til lugt er overholdt i forhold til de nærmeste boliger uden landbrugspligt, boliger i samlet bebyggelse i landzone og byzone. Overholdelse af lugtkravet er dokumenteret via en konkret OML-beregning af lugtspredningen fra staldene, og kravene overholdes ved at forhøje og sammenlægge flere afkast på den nye stald.

Andre gener

Svendborg Kommune har på baggrund af ansøgers oplysninger om støjkluder på husdyrbruget foretaget en beregning og vurdering af støjbelastningen i omgivelserne. Det er vurderet, at de fastsatte støjgrænser overholdes under forudsætning af, at driften af foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn begrænses.

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges fra 398 til 626 transporter pr. år. Størstedelen af transporterne afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Det vurderes, at støj fra driften samt transport til og fra husdyrbruget ikke medfører væsentlige gener.

Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener fra støv, lys, skadedyr, affald m.v.

IE-husdyrbrug og anvendelse af bedste tilgængelige teknologi

Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) vurderes at være opfyldt i tilstrækkeligt omfang inden for områderne staldindretning, gødningsopbevaring og -håndtering, management og forbrug af råvarer, vand- og energi. Det er endvidere kommunens vurdering, at husdyrbrugets håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Konklusion

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af landskab, naturen, miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	5
Indholdsfortegnelse	7
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	9
<i>Lovgrundlag</i>	9
<i>Afgørelse med vilkår</i>	10
<i>Generelle forhold</i>	15
<i>Retsbeskyttelse</i>	16
<i>Revurdering af godkendelse</i>	16
<i>Klagevejledning</i>	16
<i>Søgsmål</i>	17
Miljøteknisk redegørelse	18
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport</i>	18
<i>Ejendomsforhold</i>	19
Ansøger og ejerforhold.....	19
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	19
Biaktiviteter	19
<i>Placering</i>	19
Husdyrbrugets beliggenhed.....	19
Alternativer.....	20
Erhvervsmæssig nødvendighed	21
Afstandskrav	21
Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold	23
Tilknytning til eksisterende byggeri.....	23
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.....	24
Fastsættelse af vilkår	30
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	31
Produktionsareal.....	31
Drift af staldanlæg	33
Ventilation	34
Rengøring	35
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	35
Ammoniakdeposition til naturområder	35

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	40
Lugt	41
Støj.....	45
Rystelser	52
Transport	54
Støv.....	55
Lys.....	56
Skadedyr.....	57
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	57
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	61
<i>IE-husdyrbrug</i>	62
Energi- og Ressourceforbrug.....	62
Substitution af skadelige stoffer	63
Optimering af produktionsprocesser	65
Affald.....	65
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).....	66
Forebyggelse af uheld	66
<i>Offentlig høring</i>	66
<i>Konklusion</i>	67
BILAG	68
Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.....	69
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger	70
Bilag 3. Placering af beplantning	71
Bilag 4. Bilag med ansøgers oplysninger om OML-beregning	72
Bilag 5. Resultat af OML-beregning ansøgt drift med alm. ventilation	78
Bilag 6. Res. af OML-beregn. ansøgt drift m. ændret vent (4 fællesafkast i ny stald)	83
Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning.....	88
Bilag 8. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis	95
Bilag 9. Støj.....	98
Bilag 10. Oversigt over høringssvar.	107
Bilag 11. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.	108

Indledning

Langeland Kommune har den 16. april 2021 modtaget en ansøgning om at udvide husdyrproduktionen på Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem og har skema nr. 221.972. Der er søgt om et produktionsareal på 2.242 m².

Som følge af lov om forpligtigende kommunale samarbejder er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune, og det er derfor Svendborg Kommune, der godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Husdyrbruget er efter de tidligere husdyrbruglove tilladt d. 22. april 2009 efter lovens §10 og godkendt d. 1. august 2016 efter lovens §11. Med denne godkendelse godkendes det samlede husdyrbrug igen efter den nugældende husdyrbruglov.

Godkendelsen er opdelt i 3 dele. Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen. Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen. Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven² med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse³, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg Kommunes hjemmeside i perioden fra d. 14. marts 2022 til d. 29. marts 2022. Der er ikke indgået bemærkninger i perioden.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelse i perioden 29. juni 2022 til den 5. august 2022 af ansøger samt parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet **x** høringssvar. **Høringssvarene har givet anledning til....**

² Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 225 af 27. november 2021 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁴ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing, matrikelnummer 10a Illebølle By, Lindelse, i henhold til § 16 a, stk. 2 nr. 2 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. ansøger, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Bygninger

1. Der må opføres en ny svinestald på 56,5 meter i længden og 29,5 meter i bredden i alt 1.668 m². Staldens kiphøjde må maksimalt være 6,5 meter.
2. Der må opføres to nye fodersiloer ved den nye stalds sydøst vendte gavl. Fodersiloerne må have én diameter på 6 meter og en højde på maksimalt 10 meter.
3. Der må opføres en ny gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.000 m² og en fast overdækning (teltoverdækning). Toppen af teltoverdækningen må maksimalt være 8 meter over terræn.
4. De nye driftsbygninger skal være placeret som vist på *bilag 2. Situationsplan*.
5. Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Landskabelige hensyn

6. Nyt byggeri skal etableres med ydervægge af betonelementer og tag af fibercement og i grålige nuancer eller tilsvarende materiale og farver.
7. Den nye stald og fodersiloer skal etableres i samme kote som de eksisterende stalde.
8. Der skal omkring bygning "Stald 3", "Fodersiloer" og "GB2" etableres afskærmende beplantning som angivet på *bilag 3*. Beplantningen må højst placeres 10m fra bygningerne.

Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførelsen af bygningerne, og skal bestå af minimum tre rækker af egnstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Der skal inden etablering sendes en beplantningsplan til Svendborg Kommunes accept.

Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Produktionsstørrelse og staldindretning

9. Det eksisterende staldanlæg må udnyttes med et samlet produktionsareal på 742m² og den nye stald må udnyttes med et produktionsareal på 1.500 m².

10. Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter og dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	286	260	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	527	482	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	1.668	1.500	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)

Teknologi

11. Gyllekanalerne i staldafsnit 1 med 125 m² gyllekanal, stald 2 med 275 m² gyllekanal og stald 3 med 800 m² (i alt 1.200 m² gyllekanal) skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Inden ibrugtagning af den nye stald skal data om den valgte varmepumpe sendes til Svendborg Kommune sammen med en endelig opgørelse af arealet af gyllekummen som dokumentation for, at den forudsatte ammoniakreducerende effekt på 16,7 % kan opnås.

12. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 230.213 kWh, svarende til en køleeffekt på mindst 21,9 W/m² gyllekanal ved en driftstid på 8.760 timer pr. år.

Der tillades en fleksibilitet mellem køleeffekt og driftstid, således at effekten kan øges samtidig med, at der køles i færre timer forudsat, at den krævede årlige køleydelse leveres. Køleeffekten kan dog maksimalt være 44,7 W/m².

13. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation for årlig driftstid.

14. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

15. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

16. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

17. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse
- aflæsning og registrering af driftstimer

18. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
19. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

20. Der skal etableres i alt 8 afkast på de eksisterende stalde og 16 afkast på stald nr. 3 (ny stald), og afkastene skal placeres, som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning jf. bilag 4.

21. Ventilationssystemets afkast skal indrettes som beskrevet i tabellen nedenfor:

Stald nr.	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m)	Maksimal ventilationskap. pr. afkast (m ³ /time)
1	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	3	1.1 – 1.3	8,0	0,60	0,61	13.500
2	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	3	2.1-2.3	6,5	0,80	0,81	20.000
		2	2.4-2.5	6,0	0,80	0,81	15.000
3	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	16	3.FA1 – 3.FA4	8,0	0,60	0,61	15.000

* I stald 3 er der 16 afkast, der placeres så de kan samles til fire fællesafkast, hvor der er fire afkast i hvert fællesafkast. Indre og ydre diameter svarer til den fysiske diameter for hver af de individuelle afkast.

For de 16 afkast på stald 3, der samles i 4 grupper med fire afkast, skal følgende forudsætninger være opfyldt:

- Afkasthastigheden skal være mindst 7 m/s for hvert individuelt afkast, der indgår som fællesafkast.
- Afkastene skal placeres som et kvadrat eller cirkel.
- Den fysiske afstand mellem de individuelle afkast, der indgår som fællesafkast må maksimalt være 20 % af afkastenes ydre diameter svarende til en afstand på 12 cm (- ydre diameter 61cm).
- Afkastene skal være ens med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggashastighed.

22. Inden miljøgodkendelsen tages i brug, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, der dokumenterer følgende:

- Placering af ventilationsafkast i fællesafkast
- Afkasthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast
- Maksimal ventilationskapacitet for alle staldafsnit.

Dokumentationen skal tage udgangspunkt i leverandøroplysninger eller tilsvarende.

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

23. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning må placeres og indrettes som vist på bilag 2 og med følgende dimensioner:

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet m ³	Overfladeareal m ²
Gyllebeholder (GB1)	Flydende husdyrgødning	1.100	274
Gyllebeholder (GB2)	Flydende husdyrgødning	5.000	1.000

24. Åbning af teltdugen på gyllebeholder 2 må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af husdyrgødning.

25. Skader på teltoverdækningen skal repareres senest en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation indenfor to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

26. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring

27. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

27. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

28. Foderindblæsning i fodersiloer ved stald 3 må foregå på hverdage fra kl. 07.00-18.00

29. Påfyldning af gyllevogn med lastbil eller traktor må forekomme alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00

30. Der skal føres journal for påfyldning af gyllevogn. Journalen skal indeholde oplysning om dato og driftstidspunkt (start og slut tidspunkt). Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

31. Der skal føres journal for afvigelser i dato og driftstidspunkt for indblæsning af foder. Journalen skal indeholde oplysning om dato og driftstidspunkt (start og slut tidspunkt) samt årsag til overskridelse af driftstidspunkt mv. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
32. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
33. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
34. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer og vejledninger.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

35. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
36. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

37. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
38. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

39. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.

40. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

41. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:

- opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.
- være overdækket
- placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.

42. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.

43. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Vaskeplads

44. Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en belægning, der er tæt for spildevandet og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder, og uden mulighed for spild til jord, overfladevand og grundvand.

Ressourceforbrug

45. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Affald

46. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter samt fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Uanset disse frister skal godkendelsen dog revurderes ved offentliggørelse af en BAT-konklusion.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed **d. XX måned 20XX**. (4 uger efter godkendelsen er annonceret)

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

Bjerggården I/S v/Jacob Lollesgaard Hansen og Hans Peder Lollesgaard Hansen,
Bjergvej 8, 5900 Rudkøbing

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 798 m og tilstødende matrikler

Myndigheder

Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftsraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Jan Brochstedt Olsen v/Velas. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening langeland@dof.dk er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. **XX måned 20XX** (6 måneder efter godkendelsen er meddelt).

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 221.972) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten og overordnet er det Svendborg Kommunes vurdering, at Miljøkonsekvensrapporten indeholder tilstrækkeligt med oplysninger til at opfylde husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens oplysningskrav svarende til:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet,
 - e) Alle yderligere oplysninger omhandlet i bekendtgørelsens bilag 1 pkt. F, som er relevant for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte projekt og det berørte miljø.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk og miljøkonsekvensrapporten

Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende

Punkt 1e er beskrevet fyldestgørende

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing. Ansøger og ejer pt. er Bjerggården I/S v/Jacob Lollesgaard Hansen og Hans Peder Lollesgaard Hansen, Bjergvej 8, 5900 Rudkøbing.

Ejer er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger har oplyst, at husdyrbruget på Guldborgvej 5 ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Der flyttes grise og foder mellem Bjergvej 8 og Guldborgvej 5, men slagtesvinene/smågrisene kan købes fra en hvilket som helst anden ejendom og er derfor ikke i direkte sammenhæng og Guldborgvej 5 kan uden problemer sælges fra. Ejendommene på henholdsvis Guldborgvej 5 og Bjergvej 8 er ikke sammatrikuleret, og der er dermed tale om selvstændige ejendomme.

Det fremgår af husdyrlovens §16c, at husdyrbrug som er både teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne skal godkendes samlet. Det vil sige, at alle tre parametre skal være opfyldt for at kravet om samlet godkendelse er gældende. Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger herunder bl.a. vægt på, hvorvidt det er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hver husdyrproduktion for sig.

Svendborg Kommune vurderer, at der er en vis driftsmæssig sammenhæng med ansøgers andet husdyrbrug men, at anlæggene er teknisk adskilte og at det er muligt at fastlægge miljøpåvirkningen for hvert husdyrbrug og dermed adskille forureningen fra husdyrbrugene. Sammenholdt med lovgivning og retspraksis vurderer Svendborg Kommune derfor, at denne miljøgodkendelse kun skal omfatte husdyrbruget på Guldborgvej 5.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 6 km sydøst for Rudkøbing. Der søges om at opføre en stald, en gyllebeholder og to fodersiloer. De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger.

De nye driftsbygninger har følgende dimensioner:

Stald:

Længde: 56,5 meter

Bredde: 29,5 meter

Kiphøjde: 6,5 meter

Gyllebeholder:

Diameter: 35,6 meter

Overfladeareal: 1.000 m²

Kapacitet: 5.000 m³

Elementhøjde: 2,5 meter

Højde teltdug: 8 meter

Fodersiloer:

Diameter: 6 meter

Kapacitet: 45 m³

Højde: 10,0 meter

Placeringen af husdyranlæggets bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:

Alternativer

Nulalternativ

Ansøger har redegjort for at nulalternativet vil være at fortsætte med den nuværende husdyrproduktion og den miljøpåvirkning, der er forbundet hermed.

Svendborg Kommune er enig i, at nulalternativet vil svare til den eksisterende tilladte husdyrproduktion, hvor de primære miljøparametre medfører følgende miljøpåvirkning:

Miljøparameter	Nulalternativ	Ansøgt produktion
Ammoniak	1.118 kg N/år	4.058 kg N/år
Lugt	20.278 OU/s	65.018 OU/s
Transport	398 pr. år	626 pr. år

Det fremgår af godkendelsen fra 2016, at daværende husdyrlovs krav til ammoniak og lugt er overholdt. Hvis det ansøgte byggeri ikke etableres, vil den nuværende miljøpåvirkning være uændret, og der vil ikke være nogen landskabsmæssig påvirkning fra et nyt byggeri.

Alternativ

Ansøger har ikke overvejet alternative placeringer af det ønskede byggeri, da disse placeres i tilknytning til det eksisterende bygningssæt, og den valgte placering derved tilgodeser logistikken i produktionen inden for ejendommens tekniske, økonomiske og miljømæssige rammer.

Svendborg Kommune er enig i, at der i forhold til det ansøgte byggeri ikke er andre relevante placeringer, idet der lægges vægt på, at henholdsvis gyllebeholdere og staldanlæg placeres samlet og i tilknytning til hinanden.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Kommunen skal vurdere, om bygningen er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom. Det skal i den sammenhæng indledningsvist vurderes, om der på ejendommen er eksisterende driftsbygninger, der kan anvendes til hele eller dele af udvidelsen af husdyrbruget.

Ansøger har oplyst, at der ikke er ledige bygninger på ejendommen, der kan anvendes til husdyrbrugdrift. Guldborgvej 5 er noteret i matriklen som landbrugsejendom.

Da den nye staldbygning, gyllebeholder og de to fodersiloer er en forudsætning for udviklingen af husdyrproduktionen på ejendommen, vurderer Svendborg Kommune, at staldbygningen er erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsejendommens drift.

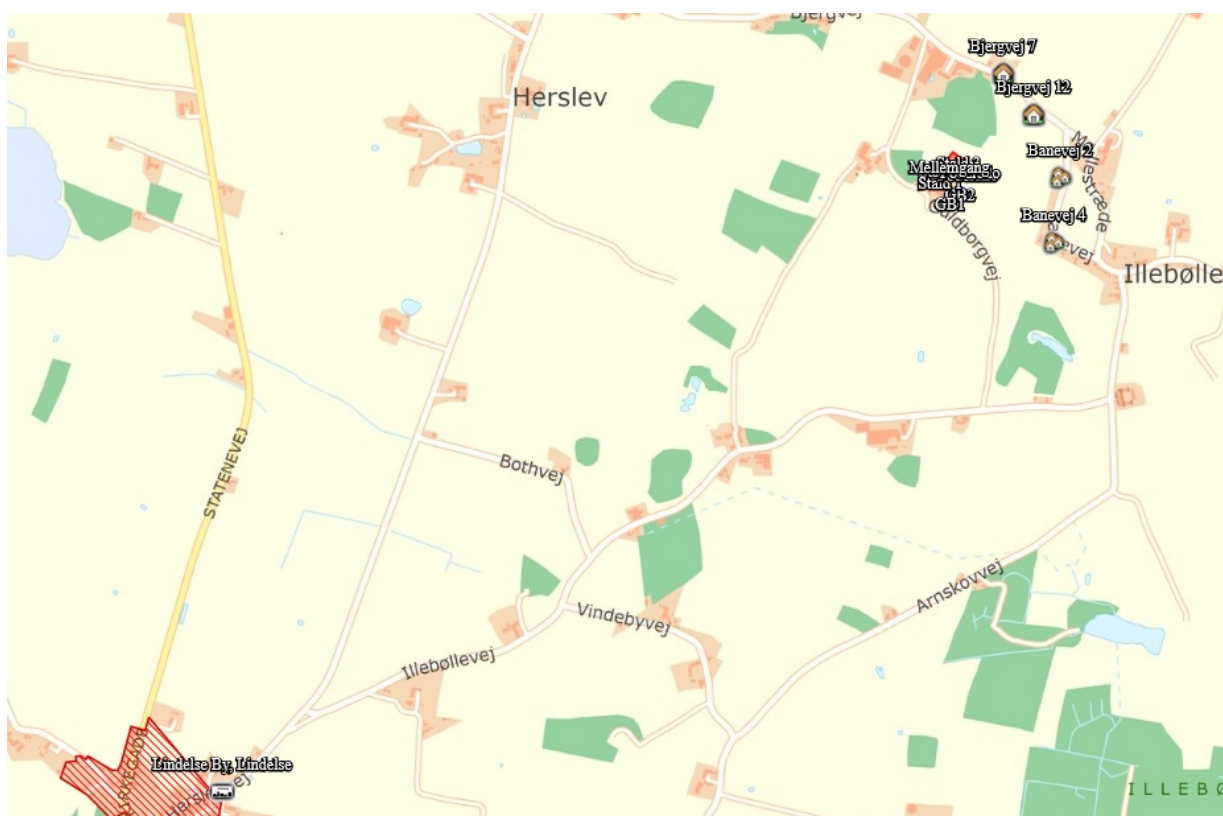
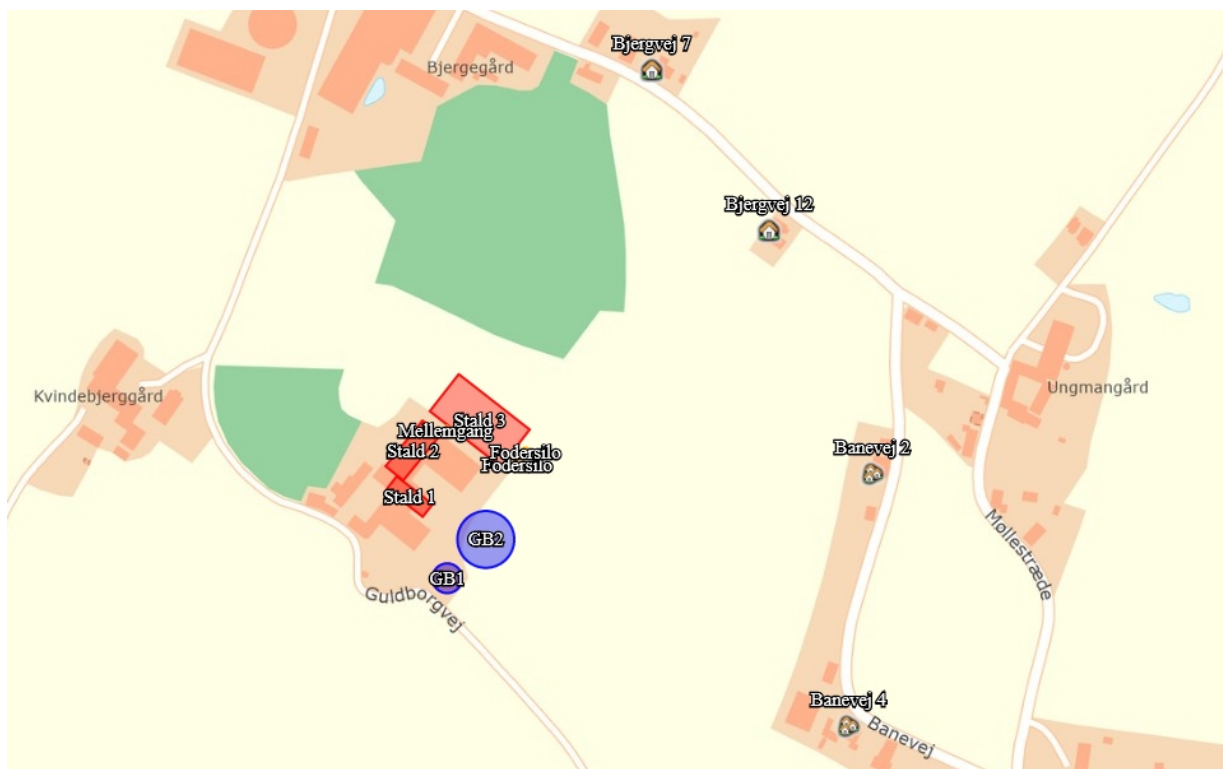
Afstandskrav

§6 og §8

Ansøger har beskrevet nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone (se nedenstående kortudsnit). Svendborg Kommune vurderer, at disse udpegninger er korrekte. I husdyrgodkendelse.dk har ansøger markeret nærmeste byzone (Lindelse), nærmeste boliger i samlet bebyggelse (Banevej 2 og Banevej 4), og de nærmeste beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger (Bjergvej 7 og Bjergvej 12).

Ansøger ejer Bjergvej 3, Bjergvej 5, Bjergvej 8, Bjergvej 10, og Guldborgvej 1. Guldborgvej 3 er sammatrikuleret med Guldborgvej 5. Nærmeste naboer på Guldborgvej 2 er omfattet af landbrugspligt.

Oversigtskortene nedenfor viser placeringen af de udpegede områder.

Tal for de opmålte afstande fra den nye staldbygning til de nævnte boliger og områder samt punkter omfattet af husdyrbruglovens §§ 6 og 8, dvs. vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, egen beboelse og skel, har ansøger samlet i tabel 3 i miljøkonsekvensrapporten.

I forhold til afstandskrav til dræn har ansøger oplyst, at dette kan overholdes, og at hvis der i forbindelse med byggeriet mod forventning registreres dræn, vil disse blive omlagt så afstandskravet kan overholdes eller drænet vil blive lagt i faste rør.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers oplysninger er korrekte, og at alle afstandskrav er overholdt dog med følgende bemærkning om dræn.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges. Der skal derfor senest 1 måned før byggeriet sættes i gang sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, der bekræfter, at afstandskravet til dræn er overholdt. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Langeland Kommune har meddelt denne tilladelse. Samtidig kan der være behov for en medbenyttertiladelse til at ulede mere vand til dræn/vandløb, hvis mere end én grundejer har interesse i drænet.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å-beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer

Tilknytning til eksisterende byggeri

Ansøger har oplyst at den nye stald placeres ca. 7 meter fra eksisterende bygninger, de to fodersiloer placeres ved gavlen af stalden og den nye gyllebeholder placeres ved den eksisterende gyllebeholder – med en indbyrdes afstand på ca. 10m mellem beholderne. Der opføres en mellemgang imellem de eksisterende stalde og den nye stald.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed. "I tilknytning til" er i denne forbindelse normalt inden for en afstand af maksimalt 20 m. Med en placering af de nye driftsbygninger, hvor afstanden imellem ny stald og eksisterende bygninger er ca. 7 meter, afstanden imellem den nye gyllebeholder og den eksisterende gyllebeholder er ca. 10 meter samt en placering af de to fodersiloer ved gavlen på ny stald vurderes de nye driftsbygninger at ligge i tilknytning til det eksisterende anlæg. De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Ejendommen ligger indenfor landskabsområdet "Longelse bakkelandskab" og støder op til landskabsområdet "Midtlangelands landbrugslandskab" mod sydøst jf. Langeland Kommunes Landskabsanalyse (2012). Området er omfattet af kommuneplanens retningslinje for værdifulde landskaber, hvilket i henhold til Langeland Kommuneplan (2021-2033) betyder, at ikke erhvervsmæssigt landbrugsbyggeri, som er omfattet af husdyrgodkendelsesloven, og erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Midtlangelands landbrugslandskab" og "Longelse bakkelandskab" er beskrevet nedenfor.

Landskabskarakter

Landskabet "Longelse bakkelandskab" er især karakteriseret ved et bakket terræn, der er præget af markante hatbakker, der ligger som perler på en snor parallelt med kysten. Mellem bakkerne er landskabet præget af opdyrkede marker og små lavbundsområder, mens de mest bakkede områder er præget af græsningsarealer. bebyggelsesstrukturen er især præget af spredtliggende gårde samt huse og husmandssteder beliggende langs vejene. bevoksede diger og hegn opdeler landskabet i middelstore, transparente landskabsrum. Især på grund af det meget varierede terræn er området præget af meget varierede udsigtsmuligheder

Landskabet er karakteriseret ved en overvejende middel skala, der dog stedvist varierer. Det overvejende flade til bølgede terræn, samt karakteren af områdets bevoksningsstrukturer giver landskabet en transparent rumlig afgrænsning med udsigter på tværs af landskabsrum og stedvist også til kysten mod vest. Karakterstyrken angives til at være særlig karakteristisk for landskabsområdet "Longelse Bakkelandskab". Tilstanden er middel.

Landskabet "Midtlangelands landbrugslandskab" er især karakteriseret ved det let bølgede terræn, der er intensivt opdyrket på middelstore marker. Hegn og bevoksede diger afgrænser markerne og skaber et transparent landskab, hvor der mange steder er vid udsigt over landskabet og stedvist også til kysten mod vest. Bebyggelsesstrukturen er især præget af huse, husmandssteder og mindre gårde, der er samlet i små landsbyer, samt større gårde, der ligger spredt i området. Landskabet har en middel skala, transparent afgrænsning og let sammensat karakter. vindmøller er synlige i hele karakterområdet men påvirker især den nordlige halvdel af området, hvor de forstyrrer landskabsoplevelsen. Karakterstyrken angives til at være "karakteristisk", og tilstanden er middel.

Større sammenhængende landskabsområder

Området, hvor husdyrbruget er placeret, samt området øst for husdyrbruget er omfattet af kommuneplanens udpegning for større sammenhængende landskabsområder. Det fremgår af kommuneplanen, at de større sammenhængende landskaber er sårbare overfor større bebyggelse, større tilplantninger og større tekniske anlæg, hvor større anlæg, beplantningsområder og tekniske anlæg menes større skovrejsningsområder,

vindmøller, antenner, biogasanlæg mv. Det fremgår af retningslinjen for større sammenhængende landskabsområder, at:

Ikke erhvervsmæssigt landbrugsbyggeri, som er omfattet af husdyrgodkendelsesloven, og erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Værdifulde landskaber

Området, hvor husdyrbruget er placeret – samt området øst for husdyrbruget er udpeget som særlige værdifulde landskaber. De værdifulde landskaber beskrives i kommuneplanen som sårbare overfor ny bebyggelse, anlæg eller andre forandringer, der kan sløre eller forringe eller forringe de værdifulde og oplevelsesrige karaktertræk. Derfor skal der være en særlig opmærksomhed på, hvordan de eksisterende bebyggelser er placeret i landskabet, landskabets skala og særlige kendetegn for karakterområdet. Herved kan landbrugsbyggeri, der er nødvendig for driften indpasses i landskabet under hensyn til områdets eksisterende landskabskarakter. Det fremgår af retningslinjen for værdifulde landskaber, at:

Der kan alene ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier. Ikke erhvervsmæssigt landbrugsbyggeri, som er omfattet af husdyrgodkendelsesloven, og erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Strategisk mål

Området, hvor husdyrbruget på Guldborgvej 5 er placeret ligger indenfor det område, hvor det strategiske mål er at beskytte landskabet. Det tilstødende landskabsområde mod sydøst (Midtlangelands landbrugslandskab) er omfattet af det strategiske mål "vedligehold".

Ejendommen ligger udenfor områder med særlige udsigter og kulturhistoriske områder

Svendborg Kommunes vurdering

Der er tale om et ansøgt byggeri, som placeres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger og forudsætningen for at gennemføre en vurdering af landskabspåvirkningen er dermed til stede jf. kommuneplanens retningslinjer for blandt andet værdifulde landskaber.

Da det ansøgte byggeri samtidig etableres i samme farve- og materialevalg, som de eksisterende bygninger, er det Svendborg Kommunes vurdering, at disse vil fremstå som et samlet bygningskompleks. Der stilles vilkår i henhold til farve- og materialevalg samt placering.

Den nye stald placeres tæt ved de eksisterende bygninger nordøst herfor, hvor terrænet stiger mod nord, og hvor der ligger en skovklædt bakke. Terrænet ved stalden stiger mod nord og vest, og det vil således være nødvendigt at foretage en terrænregulering på ca. 3-4 meter. Den nye gyllebeholder placeres ved siden af den eksisterende gyllebeholder ca. 30 meter syd for den nye stald. I området hvor gyllebeholderen placeres, er det mere fladt, og terrænreguleringen er ca. 1 meter. Den ansøgte stald har en kiphøjde på 6,5 meter, mens toppen af overdækningen på gyllebeholderen har en maksimal højde på ca. 8 meter.

Det efterfølgende oversigtskort viser bakkeformationerne omkring husdyrbruget:

Området er præget af eksisterende hegn og mindre skovområder. De nye bygninger vurderes således ikke at være synlige fra nordvest-, vest- og sydvestlige vinkler. Til gengæld falder terrænet mod nordøst, sydøst og øst, hvilket betyder at de ansøgte bygninger kan have en dominerende effekt i landskabet set fra disse vinkler.

Af hensyn til det visuelle og rumlige indtryk af ejendommen som en harmonisk enhed, som indpasses i landskabet fastsættes der vilkår om, at den nye stald skal etableres i samme kote som bygningerne den placeres ved, så der ikke er tale om plateauforskelle imellem bygningerne.

For yderligere at reducere de landskabelige påvirkninger stilles der vilkår om, at der skal etableres en afskærmende beplantning ved staldens nordøstvendte side og østvendte gavl øst for stalden (østvendte gavl) og på den nord og østlige side af gyllebeholderen. Den afskærmende beplantning skal bestå af egnstypiske arter. Den afskærmende beplantning må ikke stå i en større afstand end 10 meter fra bygningerne.

På den efterfølgende figur og bilag 3 er placering af den afskærmende beplantning vist.

Konklusion

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at placering af det ansøgte byggeri vil være i overensstemmelse med Langeland Kommunes retningslinjer i kommuneplan 2021-2033. Det er sikret, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Kulturhistorie

Nærmeste fredede fortidsminde er en jættestue/stendysse 2,3 km nordøst for den ansøgte stald.

2003 Kulturarvsareal af international betydning
Langelands Museum
Tidligmiddelalderlig tilflugtsborg beliggende på en 38 m høj hatbakke, hvis dramatiske endeligt er velbelyst gennem anlæggets delvise udgravning i 1990'erne. Ved undersøgelsen fremkom adskillige våben, beslag, spænder, nitter, lerkarskår, smykker samt et par mønter. Ved bakkens sydrand afdækkedes to koncentrationer af skeletrester. Skeletterne lå sammendynget uden anatomisk orden, hvilket tyder på, at der først noget senere er blevet ryddet op efter nogle voldsomme kamphandlinger. Der var knogler af både mænd, kvinder og børn samt af større husdyr. I forbindelse med dette lag fandtes fuldstændige skeletter af en voksen mand og et barn sammen med hestekranie og underbensknogler af hest, tolket som et vendisk offer af mennesker og en flået hest. Imellem knoglerne lå rester af brændt træ og sten, muligvis fra en nedbrændt port- eller palisadekonstruktion. Rester af en tilhørende lav vold med kraftig træpalisade fandtes desuden ved borgens syd- og østrand. Mønterne daterer angrebet på borgen til begyndelsen af 1100-tallet. Lokaltiteten vurderes som et fortidsminde af betydelig arkæologisk, (kultur-) historisk og formidlingsmæssig værdig, som stadig rummer et stort, urørt arkæologisk materiale.

Konklusion

På grund af afstanden til nærmeste fortidsminde vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Nærmeste rekreative område ligger ved Fuglsbølle Strand ca. 3 km mod øst. Det rekreative område ligger i relativ stor afstand fra driftsbygningerne og det vurderes derfor, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af området.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af rekreative områder.

Geologiske værdier

Ejendommen ligger indenfor "geologisk beskyttelsesområde". Retningslinjen i kommuneplanen beskriver, at i de geologiske beskyttelsesområder må karakteristiske og oplevelsesrige landskaber og geologiske landskabstræk og deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af bebyggelse, tekniske anlæg, gravning, skovtilplantninger, terrænændringer eller kystsikring.

Der er ovenfor stillet vilkår om, at den nye stald skal etableres i samme kote, som de bygninger den placeres ved, og der skal etableres afskærmende beplantning ved stalden og gyllebeholderen.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri med de stillede vilkår ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Der ligger ingen værdifulde bymiljøer eller bebyggelser i nærheden af driftsbygningerne. Der er ingen Herregårdslandskaber og nærmeste bebyggelser ligger over 1 km fra driftsbygningerne.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i den miljøtekniske redegørelse og Svendborg Kommunes samlede vurdering af tilknytning, erhvervsmæssig nødvendighed, mulige alternativer samt vurdering af landskabspåvirkning vil der med fastsættelse af de efterfølgende vilkår sikres, at det ansøgte husdyrbrug med nyt byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Der må opføres en ny svinestald på 56,5 meter i længden og 29,5 meter i bredden i alt 1.668 m². Staldens kiphøjde må maksimalt være 6,5 meter.*
- *Der må opføres to fodersiloer ved den nye stalds sydøst vendte gavl. Fodersiloerne må have én diameter på 6 meter og en højde på maksimalt 10 meter.*
- *Der må opføres en ny gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.000 m² og en fast overdækning (teltoverdækning). Toppen af teltoverdækningen må maksimalt være 8 meter over terræn.*

De nye driftsbygninger skal være placeret som vist på bilag 2. Situationsplan.

- *Nyt byggeri skal etableres med ydervægge af betonelementer og tag af fibercement og i grålige nuancer eller tilsvarende materiale og farver.*
- *Den nye stald og fodersiloer skal etableres i samme kote som de eksisterende stalde.*
- *Der skal omkring bygning "Stald 3", "Fodersiloer" og "GB2" etableres afskærmende beplantning som angivet på bilag 3. Beplantningen må højst placeres 10m fra bygningerne.*

Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførelsen af bygningerne og skal bestå af minimum tre rækker af egnstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Der skal inden etablering sendes en beplantningsplan til Svendborg Kommunes accept.

Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

- *Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende driftsbygninger og den nye staldbygning jf. bilag 2 indrettes til produktion af dyr på følgende måde:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	286	260	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	527	482	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	1.668	1.500	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)

I ansøgers miljøkonsekvensrapport fremgår placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit. Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften.

Der er yderligere redegjort for, at der efter meddelelsen af denne godkendelse vil være to gyllebeholdere på husdyrbruget med følgende dimensioner:

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Miljøteknologi	Kapacitet m ³	Overfladeareal m ²
Gyllebeholder (GB1)	Flydende husdyrgødning	-	1.100	274
Gyllebeholder (GB2)	Flydende husdyrgødning	Fast overdækning med indvendigt skørt	5.000	1.000

Overdækningen af gyllebeholder 2 indgår ikke som et ammoniakreducerende tiltag til at opfylde BAT-krav og krav til ammoniakdeposition til naturområder. De generelle krav til overdækning af gyllebeholdere angiver, at en beholder skal være etableret med tæt eller fast overdækning eller med en teknologi, der findes på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Da ansøger har valgt at anvende fast overdækning af den nye gyllebeholder vurderer Svendborg Kommune, at der skal fastsættes vilkår, der sikrer, at overdækningen kun er åben ved nødvendig aktivitet, som f.eks. udbringning, og at eventuelle reparationer udføres indenfor 1 uge. Der stilles vilkår herom. Hvis den faste overdækning på sigt erstattes af en tæt overdækning, kan tilsynsmyndigheden træffe beslutning om, hvorvidt vilkår om fast overdækning skal bortfalde.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- *Det eksisterende staldanlæg må udnyttes med et samlet produktionsareal på 742 m² og den nye stald må udnyttes med et produktionsareal på 1.500 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter og dyretyper:*

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	286	260	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	527	482	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	1.668	1.500	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)

- *Opbevaringsanlæg til husdyrgødning må placeres og indrettes som vist på bilag 2 og med følgende dimensioner:*

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet m ³	Overfladeareal m ²
Gyllebeholder (GB1)	Flydende husdyrgødning	1.100	274
Gyllebeholder (GB2)	Flydende husdyrgødning	5.000	1.000

- *Åbning af teltdugen på gyllebeholder 2 må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af husdyrgødning.*
- *Skader på teltoverdækningen skal repareres senest en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation indenfor to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.*
- *Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3548,4	509,5	4057,9
Nudrift	1008,6	109,6	1118,1
8 års-drift	1409,8	109,6	1519,4

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3552	510	4061
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3548	510	4058
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse af følgende teknologi:

- Der etableres gyllekøling i alle tre stalde svarende til en ammoniakreducerende effekt på 16,7%
- Anvendt staldsystem

Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte miljøteknologier til reduktion af ammoniakemissionen og betragtes dermed som BAT.

Der er rørudslusning i staldafsnittet, hvor der etableres gyllekøling og effekten af den opnåede ammoniakreduktion beregnes efter følgende formel:

- $0,85x - 0,004x^2$ (x = køleeffekt i Watt/m²)

Formlen kan benyttes op til 30 % ammoniakreduktion.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til driften af de ansøgte teknologier. I forhold til det anvendte staldsystem er der fastsat vilkår herom i afsnittet om produktionsareal.

Fastsættelse af vilkår

- Gyllekanalerne i staldafsnit 1 med 125 m² gyllekanal, stald 2 med 275 m² gyllekanal og stald 3 med 800 m² (- i alt 1.200 m² gyllekanal) skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Inden ibrugtagning af den nye stald 3 skal data om den valgte varmepumpe sendes til Svendborg Kommune sammen med en endelig opgørelse af arealet af gyllekummen som dokumentation for, at den forudsatte ammoniakreducerende effekt på 16,7 % kan opnås.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 230.213 kWh, svarende til en køleeffekt på mindst 21,9 W/m² gyllekanal ved en driftstid på 8.760 timer pr. år.

Der tillades en fleksibilitet mellem køleeffekt og driftstid således, at effekten kan øges samtidig med, at der køles i færre timer forudsat, at den krævede årlige køleydelse leveres. Køleeffekten kan dog maksimalt være 44,7 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation for årlig driftstid.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
 - aflæsning og registrering af driftstimer
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

Staldanlægget er indrettet med et ventilationsanlæg med afkastene fordelt jævnt på staldbygningerne. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Der er i godkendelsens afsnit om lugt redegjort for, at ventilationsanlægget skal indrettes med følgende lugtreducerende tiltag:

- Etablering af fire fællesafkast med fire enkeltafkast i hvert fælles afkast på stald 3.
- Afkast etableres på stald 3 med en afksthøjde på 8 m over terræn.

Der er i afsnittet om lugt redegjort for de konkrete tiltag, og der er i afsnittet fastsat vilkår svarende til ovenstående.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til rengøring og vedligehold af ventilationsanlægget.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene og tørre.

Ansøger har redegjort for, at staldanlægget rengøres efter hvert dyreskift. Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

Fastsættelse af vilkår

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er beregnet til 1.519 kg ammoniak/år i 8-årsdrift og 1.118 kg ammoniak/år i nudrift samt 4.058 kg ammoniak/år i ansøgt drift..

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af miljøkonsekvensrapporten og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne.

Svendborg Kommune har derudover foretaget en beregning af ammoniakdeposition fra husdyrbruget ved de nærmeste naturområder, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3 herunder blandt et strandengsområde indenfor Natura 2000-område.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte. Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Strandeng (Natura2000)	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Potentiel skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	13,3	15,0	19,2	▼
Skov, 300 m SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,7	1,1	▼
Overdrev, 2,5 km V	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev, 11 km S	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Mose, 370 m SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,5	0,7	▼
Skov, 290 m V	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,1	1,7	▼

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniakreducerende effekt for så vidt angår:

- Gyllekøling i alle tre stalde og det anvendte staldsystem.

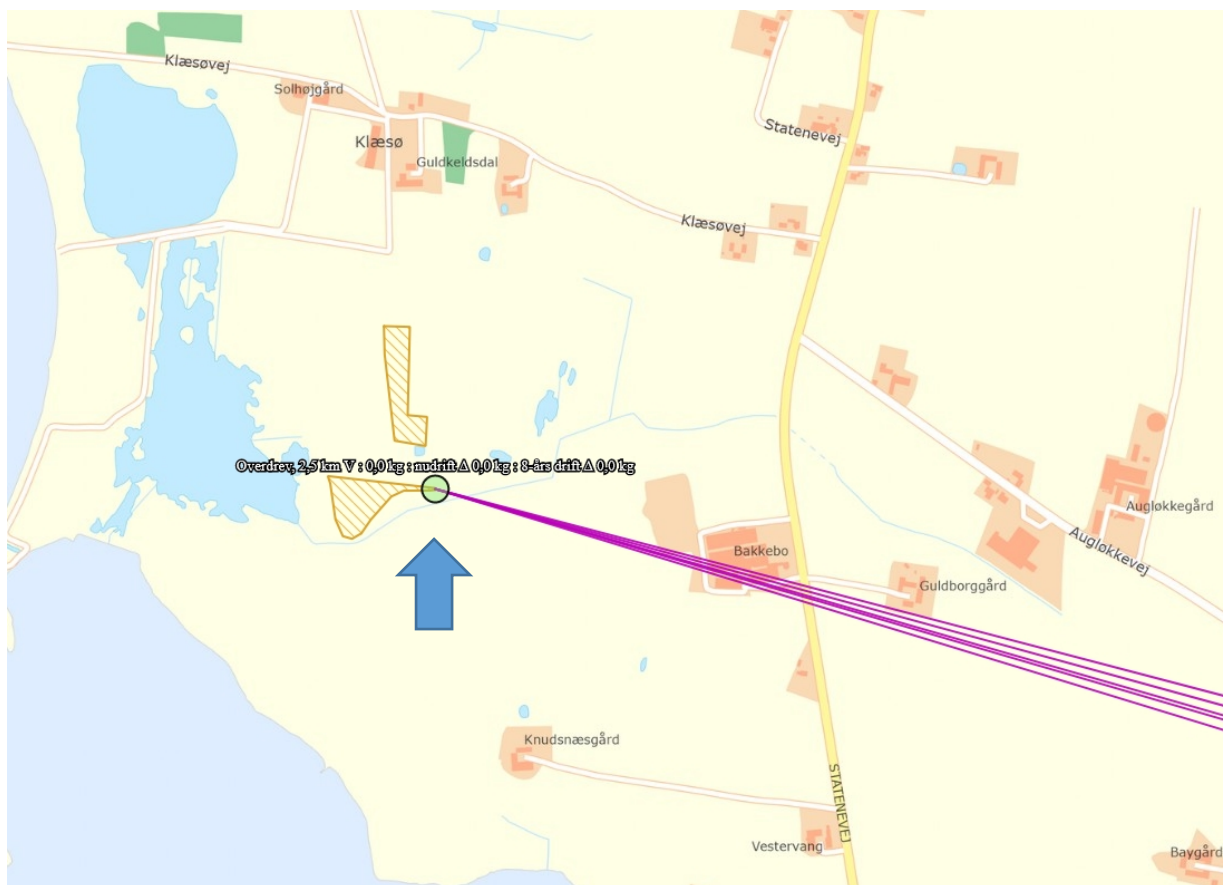
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1 naturpunkt:

Det nærmeste kategori 1-naturområde ligger ca. 2,5 km vest for ejendommen på Guldborgvej 5, og driftsbygningerne fremgår derfor ikke af kortet ovenfor.

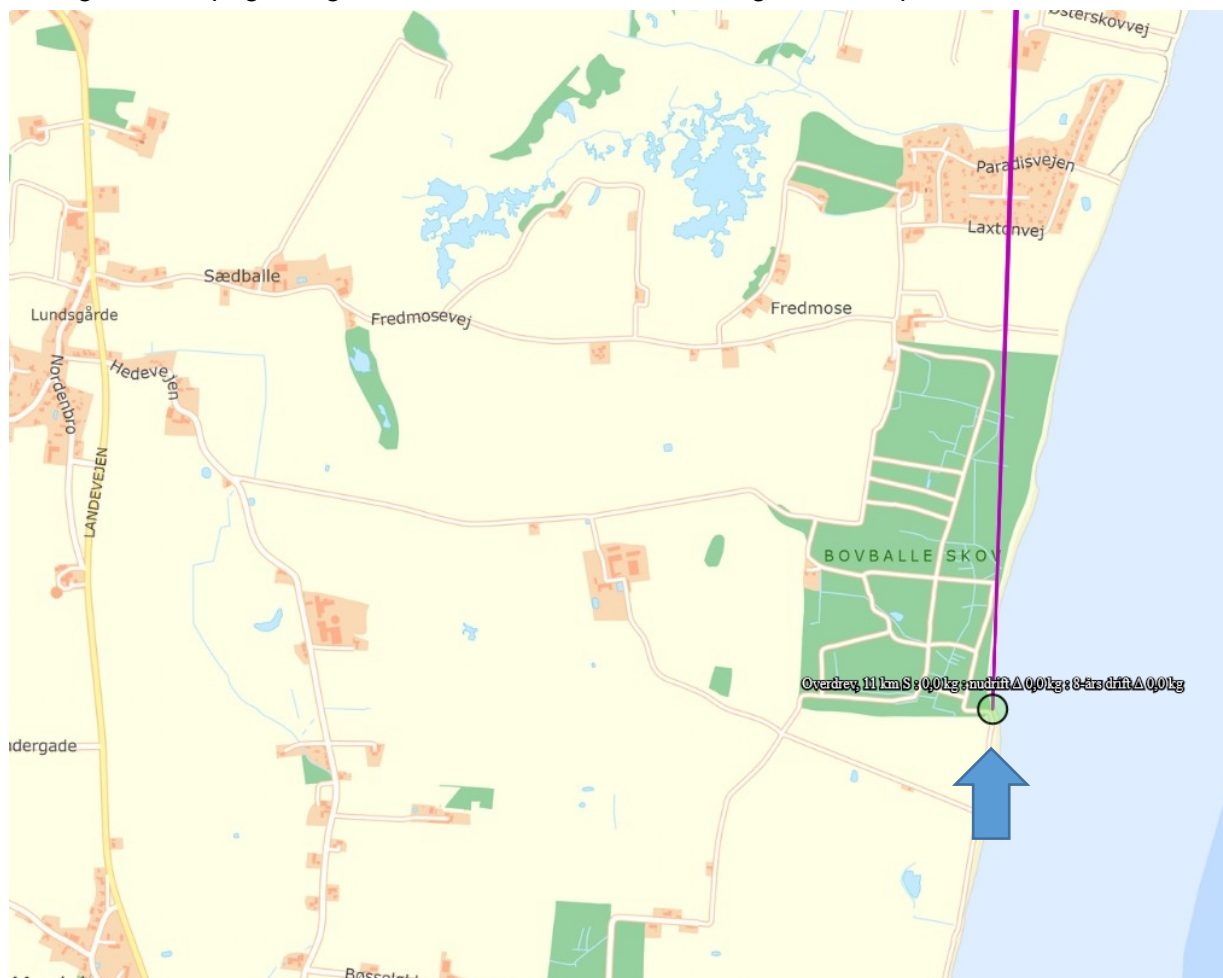
Der er regnet med kumulativ effekt fra et husdyrbrug beliggende Statenevej 16, 5900 Rudkøbing.

Kategori 1-naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,4 kg N/ha/år i husdyrbrugloven.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende to naturområder som kategori 2 naturpunkter:

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev der ligger cirka 11 km syd for staldanlægget.

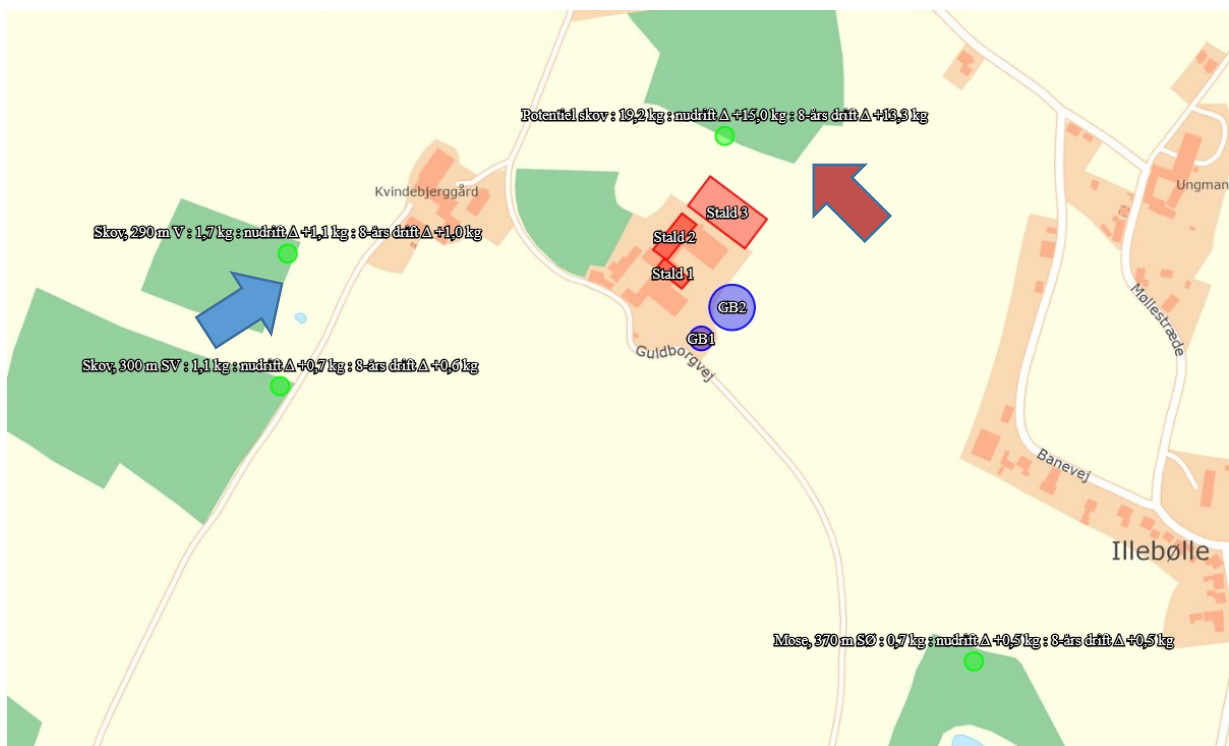
Kategori 2 naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen og merdeposition til naturområderne er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

På de følgende to figurer fremgår det, hvilke naturområder ansøger har udpeget som Kategori 3 naturpunkter:

Den blå pil viser et ammoniakfølsomt skovområde. Den røde pil viser et skovområde, der ikke vurderes at være ammoniakfølsomt.

Beregningerne i ansøgers miljøkonsekvensrapport viser, at der er en merbelastning til et enkelt kategori kategori 3 naturområde på over 1 kg N/ha/år. Det drejer sig om et ammoniakfølsomt skovområde, der ligger 290 meter vest for driftsbygningerne. Det er det naturområde, der er markeret med en blå pil på kortet ovenfor. Skovområdet modtager 1,1 kg N/ha/år i merdeposition og 1,7 kg N/ha/år i totaldeposition.

Baggrundsbelastningen i området er 12,5 kg N/ha/år. Svendborg Kommune vurderer på baggrund af naturområdets naturkvaliteter, status og udpegninger i kommunalplan samt de modificerende faktorer, at skovens tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænse interval, hvilket vil sige, at tålegrænsen estimeres til 15-20 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen inklusiv totaldepositionen fra det konkrete husdyrbrug er under 15 kg N/H/år vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af skovområdet, og der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af ammoniakdepositionen til skovområdet.

Umiddelbart nord for den nye stald ligger der et mindre skovområde (markeret med en rød pil på figuren ovenfor). Denne skov er ikke registreret som hverken naturmæssig særlig værdifuld skov, naturligt tilgroet lysåbent areal eller gammel skovjordbund. På HNVskov laget i Biodiversitetskortet på MiljøGis, er der taget stilling til den nordligste rand af skoven. HNV vurderes her at være 1 ud 19.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at der ikke er tale om en ammoniakfølsom skov, og at der derfor ikke er grundlag for at fastsætte vilkår, der begrænser en eventuel ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

I områderne mod NV, SV og Ø og cirka 700-750m fra husdyrbruget ligger der 3 naturområder, der er omfattet af §3-beskyttelse – og to af områderne er også omfattet af kategori 3. Naturområderne er indgået i vurderingen i husdyrbrugets tidligere godkendelse fra 2016. Svendborg Kommune har gennemført en scenarieberegning, der viser, at merbelastningen til disse områder er væsentligt under 1,0 kg N/ha/år. Svendborg Kommune har derfor ikke inddraget disse naturområder yderligere i vurderingen af husdyrbrugets påvirkning af de omkringliggende naturområder.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

De nærmeste naturområder, som er §3-beskyttede naturområder, men ikke kategori 1, kategori 2 eller kategori 3 natur ligger 350-500 meter fra driftsbygningerne på Guldborgvej 5. Der er tale om tre vandhuller, der begge ligger længere væk end to skovområder, hvorpå der er beregnet ammoniakdepositioner på under 1 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at der ikke er nogen §3-beskyttede naturområder, der modtager en merbelastning på over 1,0 kg N/ha/år, og at det derfor må konkluderes, at der ikke er risiko for at tilstandsændre naturområderne.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område

Nærmeste naturområde indenfor NATURA-2000 området "Det Sydfynske Øhav", som ikke er omfattet af husdyrbruglovens naturkategorier er et strandengsområde, og området er placeret ca. 2,1 km vest fra husdyrbruget. Den totale ammoniakdeposition på dette naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af det konkrete naturområde.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke NATURA 2000 området.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- Husdyrbruglovens grænseværdier til maksimal totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- En ammoniakfølsom skov modtager en merbelastning på 1,1 kg N/ha/år. Der er dog ikke risiko for, at merbelastningen medfører en tilstandsændring af naturområdet, da totaldeposition og baggrundsbelastningen ikke er større end den fastsatte tålegrænse. Øvrige naturområder omfattet af §3-beskyttelse eller kategori 3 natur modtager en ammoniak-merbelastning, der er mindre end 1 kg N/ha/år, og der er dermed ikke risiko for, at naturområdernes tilstand ændres.
- der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i den midterste del af Langeland: spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring Guldborgvej 5.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Den nærmest beliggende sø i området findes ca. 400 meter syd for det ansøgte projekt. Søen modtager en merdeposition på under 1 kg N/ha/år. Det vurderes derfor at tilstanden af søen og andre søer i området ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes syd-, brun- og dværgflagermus i den midterste del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af syd-, brun- eller dværgflagermus i nærheden af Guldborgvej 5.

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Brunflagermus og dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåletræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da dværgflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom sydflagermus påvirkes negativt af forringelser af bygninger.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder disse elementer, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for syd-, brun- og dværgflagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Det vurderes desuden at der ikke findes plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁵.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til

⁵ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1415 af 24. juni 2021

enkeltboliger, samlet bebyggelse⁶ og lokalplanlagt boligområde m.v.⁷ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegnedede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model⁸ og FMK-modellen⁹. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

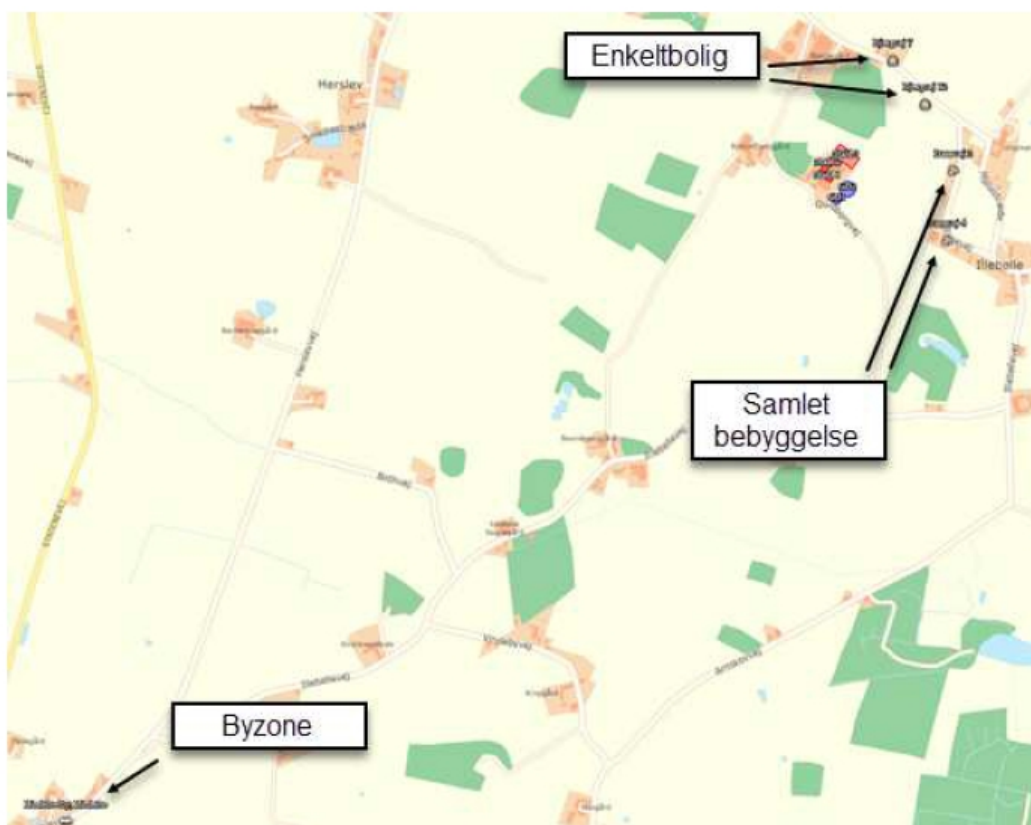
Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse samt byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

⁶ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

⁷ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

⁸ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

⁹ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nabo, samlet bebyggelse og byzone

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Bjergvej 12	0	NY	224,9	224,9	234,7	Ja
Bjergvej 7	0	NY	224,9	224,9	260,3	Ja
Banevej 2	0	NY	480,4	480,4	262,3	Nej
Banevej 4	0	NY	480,4	438	306,9	Nej
Lindelse By, Lindelse	0	NY	636,8	604,9	2328,2	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbruglovens lugtkriterier ikke kan overholdes i forhold til to boliger, der er en del af en samlet bebyggelse markeret med rødt i tabellen ovenfor. Lugtkriterierne er overholdt for enkelt bolig i landzone og byzone/sommerhusområder. Lugtemissionen øges samtidig i forhold til nudrift.

Når husdyrbruglovens genekriterier ikke kan overholdes, og lugtemissionen samtidig øges i forhold til nudrift, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen

som udgangspunkt medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og der bør derfor meddeles afslag på ansøgningen om udvidelse af husdyrproduktionen.

Ansøger har dog mulighed for at lade ansøgningssystemets beregninger erstatte af en konkret OML-beregning (- Operationelle Meteorologiske luftkvalitetsmodel). Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningsystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en OML-beregning. Kun ved markante ændringer af ventilationsforholdene f.eks. ved etablering af centrale afkast – kan en beregning efter FMK-modellen erstattes af en konkret OML-beregning.

Lugtberegningerne i ansøgningsystemet er alle gennemført med "Ny model", men alle lugtgeneafstandene beregnet efter FMK-modellen er længere end den fysiske afstand målt fra lugtcentrum på staldanlægget. Det vil sige, at hvis det skal kunne konstateres, at lugtkriterierne kan overholdes, vil den beregnede geneafstand efter en konkret OML-beregning være kortere end geneafstanden beregnet efter FMK-modellen. Derfor skal der tages udgangspunkt i, at en konkret OML-beregning kun kan erstatte en beregning efter FMK -modellen, hvis der er tale om markant afvigende ventilationsforhold. Det betyder, at ventilationsforholdene i det ansøgte projekt skal medføre en betydelig mindre spredning end "almindelige ventilationsforhold, og sådan, at der åbenlyst vil være en kortere geneafstand end beregnet ud fra FMK-modellen. Der er i vedlagte bilag 4 gennemført en konkret vurdering af ventiaitionsforholdene, og det er konkluderet, at FMK-modellens beregning kan erstattes af en konkret OML-beregning.

Den konkrete OML-beregning er gennemført med følgende lugtreducerende tiltag:

- Etablering af fire fællesafkast med fire enkeltafkast i hvert fælles afkast.
- Forhøjelse af afkastene i fællesafkast

Placering af afkast, lugtcentrum, beregningsforudsætninger m.v. fremgår af ansøgers rapport med gennemgang af OML-beregningerne, jf. Bilag 4. Ansøgers oplysninger om OML-beregningerne. Resultatfiler fra beregningerne er medtaget i Bilag 5 – 6.

Formålet med at erstatte standard-lugtberegningerne efter "NY-model" og FMK-modellen med en konkret OML-beregning er at give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold i det konkrete projekt. Det vil blandt andet sige, at væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold inddrages i lugtberegningen, og at den konkrete virkning heraf kan beregnes.

Ifølge klagenævnets praksis¹⁰ skal kommunen vurdere, hvorvidt OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold. Svendborg Kommunes vurdering af de gennemførte OML-beregninger og resultater fremgår af *Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning*.

Kommunen skal desuden vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis. Det betyder, at ventilationsforholdene i det ansøgte projekt skal medføre, at der åbenlyst vil være en kortere geneafstand end beregnet ud fra FMK-modellen. Der er i *vedlagte Bilag 8. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis* gennemført en konkret vurdering af

¹⁰ NMK-132-00750 Afgørelse i sag om miljøgdkendelse af e svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af d. 27. juni 2017.

ventilationsforholdene, og det er konkluderet, at FMK-modellens beregning kan erstattes af en konkret OML-beregning.

OML-Beregningerne viser, at husdyrbruglovens genekriterier kan overholdes ved de nærmeste boliger i samlet bebyggelse og dermed også ved enkeltbolig i landzone og byzone.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningens resultater kan opnås i praksis under forudsætning af, at der stilles vilkår til placering og indretning af ventilationssystemets afkast og om anvendelse af maksimal ventilationskapacitet og indre diameter. Kommunen stiller desuden vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterierne og lugtreducerende tiltag ved væsentlige lugtgener.

Fastsættelse af vilkår

- Der skal etableres i alt 8 afkast på de eksisterende stalde og 16 afkast på den nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning jf. bilag 4.
- Ventilationssystemets afkast skal indrettes, som beskrevet i den efterfølgende tabel:

Stald nr.	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m)	Maksimal ventilationskap. pr. afkast (m ³ /time)
1	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	3	1.1 – 1.3	8,0	0,60	0,61	13.500
2	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	3	2.1-2.3	6,5	0,80	0,81	20.000
		2	2.4-2.5	6,0	0,80	0,81	15.000
3	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	16	3.FA1 – 3.FA4	8,0	0,60	0,61	15.000

* I stald 3 er der 16 afkast, der placeres så de kan samles til fire fællesafkast, hvor der sidder fire afkast i hvert fællesafkast. Indre og ydre diameter svarer til den fysiske diameter for hver af de individuelle afkast.

For de 16 afkast på stald 3, der samles i grupper med fire afkast i hver, skal følgende forudsætninger være opfyldt:

- Afkasthastigheden skal være mindst 7 m/s for hvert individuelt afkast, der indgår som fællesafkast.
 - Afkastene skal placeres som et kvadrat eller cirkel.
 - Den fysiske afstand imellem de individuelle afkast, der indgår som fællesafkast må maksimalt være 20 % af afkastenes ydre diameter svarende til en afstand på 12 cm (ydre diameter 61cm).
 - Afkastene skal være ens med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggasthastighed.
- Inden miljøgodkendelsen tages i brug, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommunes accept, der dokumenterer følgende:
 - Placering af ventilationsafkast i fællesafkast
 - Afkasthøjde for alle afkast.
 - Indre og ydre diameter for alle afkast
 - Maksimal ventilationskapacitet for alle staldafsnit.

Dokumentationen skal tage udgangspunkt i leverandøroplysninger eller tilsvarende.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkluder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 9 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Guldborgvej 5 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste byzoneområder er ca. 2,2 km – afstanden til nærmeste lokalplanlagte område er større end 2,2 km. Da afstanden til disse områder er stor, er det i støjmessig sammenhæng kun relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

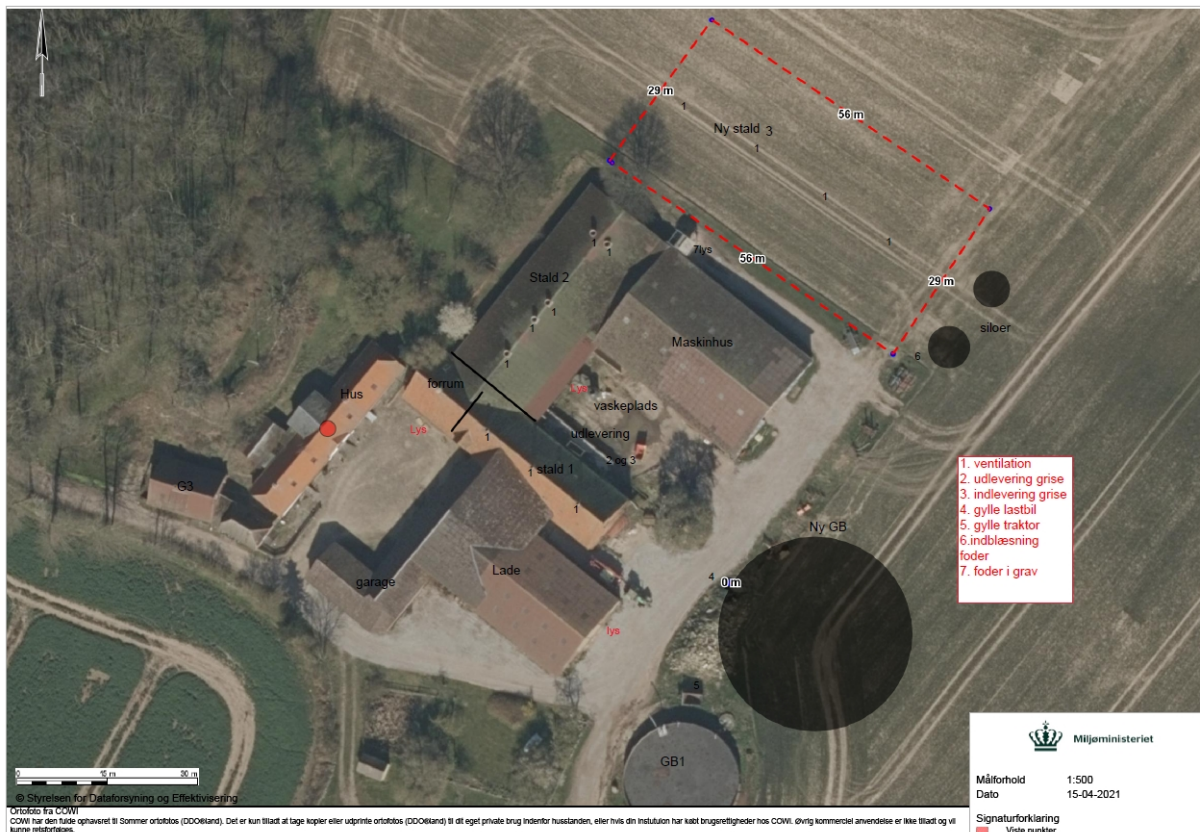
Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de primære støjkluder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Traktordrevet gyllepumpe ved udbringning af gylle
- Støj fra lastbil ved udbringning af gylle
- Indblæsning af foder i fodersiloer
- Aflæsning af foder til grav vha. traktor
- Støj fra traktor og lastbil ved afhentning/levering af grise

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at aflæsning af foder til grav vha. traktor vil indgå i vurderingen af den interne transport. Ejer har i forbindelse med godkendelsen fra 2016 oplyst, at ved de eksisterende siloer vil foder snegles ind i siloen, og der vil derfor ikke være tale om en væsentlig støjkilde. Svendborg kommune er enig i fastlæggelsen af de øvrige primære støjkluder.

Placeringen af støjkluderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne. Ansøger har oplyst, at i hverdagene – uden for perioder med udkørsel af gylle - vil der årligt forekomme ca. 376 transporter fordelt på ca. 260 transporter med traktor og 116 med lastbil. Det vil i gennemsnit svare til, at der forekommer ca. 1-2 transport pr. dag hele året. Ind- og udkørselsvejen til ejendommen er placeret syd/sydvest for husdyrbruget, og der ligger ingen naboer/boliger i nærheden af ind- og udkørselsvejen. En stor del af de interne transportveje – bortset fra fodertransporter til de nye siloer – afskærmes af de eksisterende og nye bygninger. Med udgangspunkt i det begrænsede antal daglige transporter til og fra husdyrbruget, placeringen af ind- og udkørselsvej og afskærmning af de interne transportruter er det Svendborg Kommunes vurdering, at intern transport vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget, og intern transport inddrages derfor ikke i den videre vurdering af støjbelastningen i omgivelserne.

I perioder med gyllekørsel er det samlet oplyst, at der kan forekomme ca. 18 transporter pr. dag i 14 dage forår/efterår. Der er dermed tale om en forholdsvis begrænset periode, hvor der forekommer en større intern transport end i hverdagene. Sammenholdt med placeringen af ind- og udkørselsvejen, og at gyllebeholderne til dels afskærmes for den nærmeste nabo mod vest er det Svendborg Kommunes vurdering, at støjbidraget fra intern gylletransport er uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget, og denne kilde inddrages derfor ikke i den videre vurdering af støjbelastningen i omgivelserne.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹¹ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Guldborgvej 5 er ind- og udleveringsrampen placeret på langsiden af stald 1, der vender ind mod gårdspladsen. Det vil sige, at de eksisterende bygninger afskærmer rampen i forhold til de nærmeste naboer mod nord, nordøst og vest. De nærmeste naboer mod øst ligger cirka 300m fra rampen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at denne afstand er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår væsentlige støjgener fra ind- og udlevering af dyr. Samlet vurderer Svendborg Kommune derfor, at der ikke skal fastsættes særlige vilkår, der skal begrænse støj fra dyreholdet. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkloder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort. Guldborgvej 1 og 3, der ligger umiddelbart vest og nord for husdyrbruget på Guldborgvej 5, ejes af ansøger. Guldborgvej 3 er som nærmeste nabo mod vest sammatrikuleret med Guldborgvej 5. På baggrund af dette vurderer Svendborg Kommune, at der kan ses bort fra disse to boliger i den videre vurdering af støjbelastningen i omgivelserne jf. klagenævnets praksis¹².

¹¹ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](#)

¹² NMK-135-00026 [Afgørelse | Miljø- og Fødevarerklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](#)

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grøntmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹³.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

¹³ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 9 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Guldborgvej 2	30 (35)	30 (35)	30 (35)
R2	Bjergvej 12	38 (43)	44 (49)	44 (49)
R3	Banevej 2	38 (43)	43 (48)	44 (49)
R4	Banevej 4	36 (41)	41 (46)	42 (47)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at i dagperioden kan støjgrænsen overholdes ved alle beregningspunkter. I aften- og natperioden kan støjgrænserne ikke overholdes i beregningspunkterne ved Bjergvej 12, Banevej 2 og 4. De betydende støjkilder er indblæsning af foder og påfyldning af gyllevogn. Tal fremhævet med rødt i ovenstående tabel angiver, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed ikke kan overholdes.

Svendborg Kommune har gennemført en beregning, der indrager en begrænsning af driftsperioden for foderindblæsning til hverdage fra kl. 07.00- 18.00 og påfyldning af gyllevogn alle dage i perioden fra 07.00-22.00. Med disse tiltag vil støjbelastningen i omgivelserne reduceres tilstrækkeligt og sådan, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – se resultat i den efterfølgende tabel.

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Guldborgvej 2	30 (35)	30 (35)	30 (35)
R2	Bjergvej 12	38 (43)	36 (41)	26 (31)
R3	Banevej 2	38 (43)	36 (41)	25 (30)
R4	Banevej 4	36 (41)	36 (41)	24 (29)

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når driftstiden for foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn begrænses - og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed. Hvis ansøger på sigt f.eks. ved en egentlig akkrediteret støjdokumentation kan godtgøre, at støjgrænserne kan overholdes uden begrænsninger af driftstiden, kan der søges om at ophæve vilkår, der begrænser driften af de beskrevne støjkilder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Fodeindblæsning i fodersiloer ved stald 3 må foregå på hverdage fra kl. 07.00-18.00*
- *Påfyldning af gyllevogn med lastbil eller traktor må forekomme alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00*
- *Der skal føres journal for påfyldning af gyllevogn. Journalen skal indeholde oplysning om dato og driftstidspunkt (start og slut tidspunkt). Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.*
- *Der skal føres journal for afvigelser i dato og driftstidspunkt for indblæsning af foder. Journalen skal indeholde oplysning om dato og driftstidspunkt (start og slut tidspunkt) samt årsag til overskridelse af driftstidspunkt mv. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.*
- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
- *Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.*

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer og vejledninger.

Målinger/beregninger skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger har beskrevet, at der ingen maskintyper er på ejendommen, der giver vibrationer.

Svendborg Kommune vurderer, at hvis rystelser skal kunne medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende boliger, skal der være tale om en væsentlig aktivitet som f.eks. forbikørsel af omfattende transporter med en vis hastighed eller på meget ujævn vej. Endelig skal der være tale om, at de konkrete kilder skal være placeret forholdsvis tæt på boliger.

Svendborg Kommune er enig med ansøger i at husdyrbrugets placering og afstanden til de omkringboende betyder, at der ikke vil være anlæg eller maskiner på selve husdyrbruget, der kan medføre rystelser ved de omkringboende.

Til- og frakørselsvejen til Guldborgvej 5 foregår ad Guldborgvej 5 fra nord og syd - se det efterfølgende oversigtskort. Langs transportvejen ligger, der kun én bolig, der ikke ejes af ansøger selv. Boligen er placeret mod vest på Guldborgvej 2, og er nærmeste nabo til husdyrproduktionen på Guldborgvej 5. Selve boligen ligger ca. 15m fra vejen.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at til- og frakørsel ikke vil medføre væsentlige gener i form af rystelser, idet der lægges vægt på

- at der kun er tale om et begrænset antal transporter i hverdagen,
- begrænsede perioder med sæsonbetinget transporter,
- kun én bolig ligger langs den primære transportvej,
- afstanden fra vej til boligen vurderes til at være tilstrækkelig stor til at sikre, at der ikke forekommer rystelser.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har afgivet følgende oplysninger om antal transporter til og fra ejendommen. Til- og frakørselsvej sker via Guldborgvej umiddelbart syd for ejendommens driftsbygninger.

Transporttype	Nudrift		Ansøgt		
	Antal transporter pr. år	Tidspunkt på døgn	Antal transporter pr. år	Tidspunkt pr. døgn	Periode på år
Lastbiltransporter					
Foder og mineraler	-	06.00-20.00	52	06.00-20.00	Hver uge
Slagtedyr ud	52	Hele døgnet	52	Hele døgnet	Hver uge
Øvrige	12	07.00-18.00	12	07.00-18.00	Hver måned
Gylle fra ejendommen	-	-	150	solopgang - solnedgang	Forår og efterår
Traktortransporter					
Døde dyr	104	06.00-20.00	104	06.00-20.00	Hver uge
Smågrise ind	26	07.00-18.00	52	07.00-18.00	Hver uge
Gylleudbringning	100	solopgang - solnedgang	100	solopgang - solnedgang	Forår og efterår
Foder	104	07.00-18.00	104	07.00-20.00	Hver uge
Total	398		626		

Ansøger oplyser, at antallet af ikke sæsonbetingede lastbiltransporter øges med én om ugen. Sæsonbetinget lastbiltransport svarende til udbringning af gylle fordeles over en periode på 14 dage i forår og efterår, og der vil være op til 18 transporter pr. dag. Det oplyses endvidere, at antallet af transporter med traktor er uændret. Transporter foregår ad Guldborgvej mod nord og syd. Herfra går transporterne nordpå til Bjergvej og sydpå til Illebøllevej.

Samlet øges antallet af transporter fra 398 i nudrift til 626 i ansøgt drift – og stigningen skyldes udelukkende lastbiltransporter med foder og lastbiltransporter til udbringning af gylle.

Svendborg Kommune vurderer, at samlet vil der være 1-2 ikke sæsonbetingede transporter pr. dag – og ca. 18 sæsonbetingede transporter (- udbringning af gylle) pr. dag i en periode på ca. 14 dage, der fordeles i forår og efterår.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Ansøger har oplyst at der er følgende aktiviteter, der kan afgive støv:

- Ventilationsanlæg
- Interne og eksterne transportere
- Håndtering af foder og dyr

Al aflæsning af foder sker via lukkede rørsystemer. Der fodres med tørfoder tilsat vegetabilsk olie, som reducerer støv til omgivelserne. Det vurderes, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige støvgener, da støv fortrinsvis kun forekommer indenfor husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i emissionen af støv.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

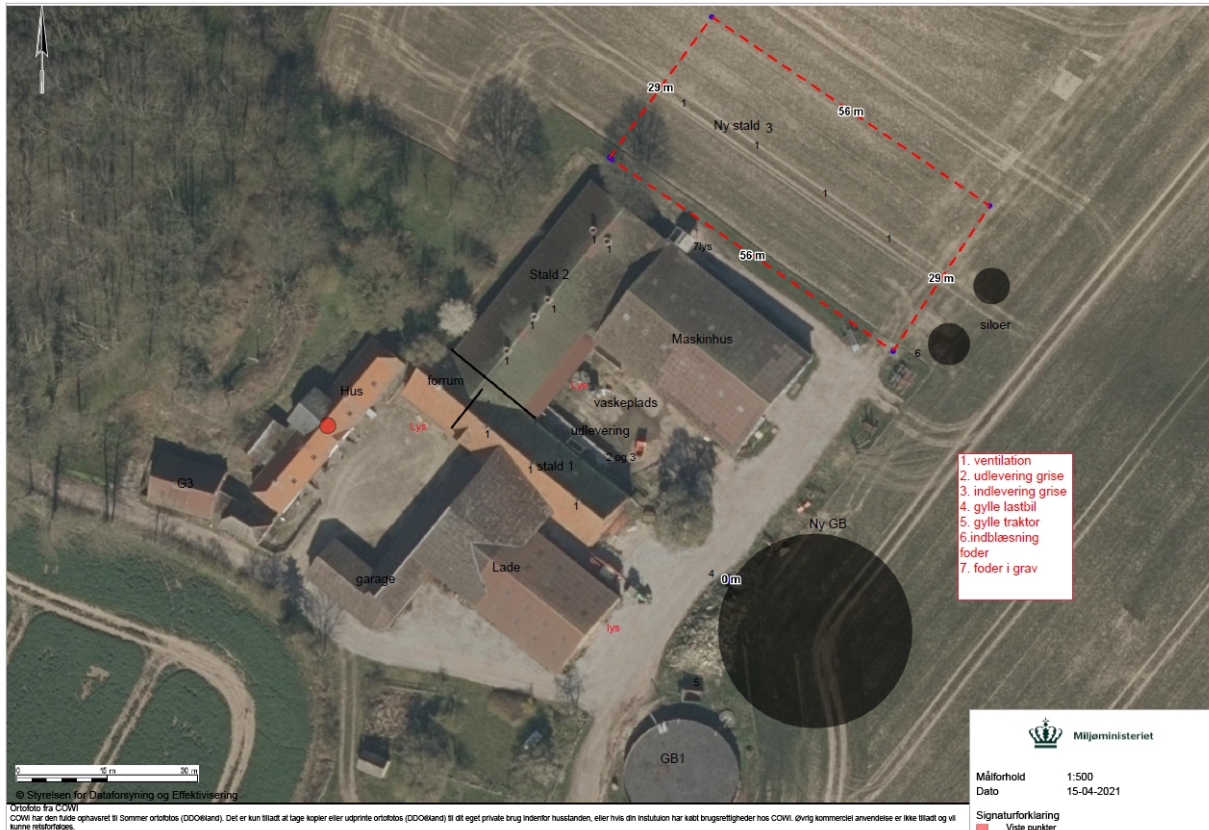
Hvis der mod forventning skulle opstå støvgener, fastsætter Svendborg Kommune følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ansøger oplyser at der er arbejdsbelysning ved indgang, foderlade og ved udlevering – se placering af lyskilder på det efterfølgende oversigtskort (- støjklender fremgår også af kortmateriale). Lyset tændes via sensor i forbindelse med aktivitet. Ansøger oplyser, at der er afskærmende beplantning mellem staldanlæg og nærmeste nabo.

Svendborg Kommune er enig med ansøger om, at i forhold til nærmeste nabo mod vest er lyskilderne på ejendommen afskærmet af beplantning og de eksisterende bygninger. I forhold til de nærmeste naboer mod nord er det Svendborg Kommunes vurdering, at lyskilderne også afskærmes af de eksisterende og den kommende staldbygning. Mod øst vil lyskilden ved udleveringsrampe og foderlade ikke umiddelbart afskærmes af bygninger eller beplantning. Afstanden fra lyskilderne til de nærmeste boliger er 275-300m. Derudover er de nærmeste boliger afskærmet dels af eksisterende bygninger og af eksisterende beplantning.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener i omgivelserne, idet der lægges vægt på,

- Placering af lyskilder i forhold til de omkringliggende boliger
- Afskærmning ved hjælp af eksisterende og fremtidige bygninger, samt eksisterende beplantning både ved husdyrbruget og de omkringliggende boliger
- Anvendelse af lyssensorer

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Formålet med at bekæmpe skadedyr er at tage hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde.

- Staldfluer bekæmpes med udsætning af gyllefluer for at minimere fluegener i henhold til retningslinjer fra Århus Universitet.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet

manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for følgende gødningsproduktion og opbevaringskapacitet:

Gødningstype	Mængde Inkl. regnvand, spildevand mv. (m ³)	Opbevaring	Opbevaringskapacitet (m ³)
Gylle	7.500*	Gyllebeholder 1	1.100
		Gyllebeholder 2	5.000
		Gyllekanaler	400

*Forventet mængde.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Svendborg Kommune har beregnet, at en produktion på et produktionsareal på 2.242 m² kan give en produktion af slagtesvin på ca. 13.000 stk. Det giver en gylleproduktion på ca. 7.300 m³. Ansøger har oplyst, der er ca. 200 m³ vaskevand, der ledes til gyllebeholder og ellers ikke andet spildevand

Husdyrproduktionen har dermed en samlet opbevaringskapacitet svarende til ca. 10 måneder.

Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Håndtering af gylle

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles vilkår ud over de i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelt gældende regler.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst, at kemiprodukter opbevares i aflåst rum uden afløb. Øvrige olieholdige produkter opbevares i lade på støbt underlag uden afløb. Der er en udendørs olietank imellem stuehus og stalde. Der opbevares ikke dieselolie på ejendommen.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier.

Olie og olieholdige produkter

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget ikke opbevares dieselolie, men kun er en tank til fyringsolie. Spildolie eller olieholdige produkter opbevares i laden på støbt gulv uden afløb. Bortskaffelse sker efter kommunes anvisninger

Det er i godkendelsen fra 1. august 2016 vurderet, at tanken til fyringsolie ikke er omfattet af Langeland Kommunes daværende retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser. Der er i godkendelsen udelukkende fastsat følgende vilkår:

- Der hvor olie og olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale.
- Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald.

Langeland Kommune har i december 2020 revideret og vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser, og retningslinjerne gælder for diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg. Da olietanken på husdyrbruget anvendes til fyringsolie, er det Svendborg Kommunes vurdering, at tanken ikke er omfattet af Langeland Kommunes retningslinjer fra december 2020.

Hvis der på et tidspunkt etableres dieseltanke, der anvendes til tankning af maskiner eller andet på ejendommen, vil tank og tankplads skulle indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på etableringstidspunktet. Retningslinjerne er politisk vedtaget i Langeland Kommune, og skal derfor betragtes som gældende regler. Der fastsættes derfor ikke særlige vilkår i denne godkendelse i forhold til eventuelle kommende tanke på ejendommen.

Der fastsættes dog vilkår i forhold til opbevaring af spildolie og olieholdige produkter, svarende til, at:

- Beholder til opbevaring af olieholdige produkter skal opbevares på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale, og uden afløb.
- Beholderen skal være overdækket, og skal placeres i et kar/holder eller lignende, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder.
- Der skal forefindes opsugningsmateriale, og eventuelt spild skal bortskaffes som farligt affald.

Fastsættelse af vilkår

- *Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:*
 - *opbevares i et kar/holder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.*
 - *være overdækket*
 - *placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb*
- *Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.*

Kemikalier

Ansøger har oplyst at kemikalier opbevares i aflåst rum med fast støbt underlag uden afløb.

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage skal følge reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler¹⁴.

De generelle regler fastsætter ikke regler om belægningens tæthed. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at en forudsætning for, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand er, at kemikalier opbevares på en tæt belægning, og at der ikke er risiko for spild til afløb mv., og der fastsættes vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår

- *Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.*

Spildevand

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand.

Oplysningerne fremgår af den efterfølgende tabel:

Spildevand	Nudrift Mængde m ³ /år	Ansøgt produktion Skønnet mængde m ³ /år	Opsamling/udledes til
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter, o.l.	200	500	Gyllebeholder.
Tagvand	1.400	2.555	Markdræn
Vand fra vaskeplads med risiko for spild af olie og pesticidrester	50	50	Gyllebeholder
Total	1.650	3.105	

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt, angår denne

¹⁴ Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, BEK nr. 2281 af 29. december 2020 (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen)

type af spildevand. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at Langeland Kommune er myndighed for udledning af tagvand til dræn, og at der skal sendes en ansøgning til kommunen om udledning af en øget mængde tagvand.

Ansøger har oplyst, at der er en vaskeplads på ejendommen, der er placeret imellem maskinhus og de gamle stalde - se bilag 2. I forbindelse med godkendelsen fra 2016 er der redegjort for, at spildevand fra vaskepladsen føres til en opsamlingsbeholder af beton, og at vandet herfra pumpes over i gyllebeholderen. Ansøger bekræfter, at dette fortsat gør sig gældende ved meddelelsen af denne godkendelse.

Ved vask af marksprøjte, traktor og andet materiel med rester af plantebeskyttelsesmidler er vaskepladsen omfattet af reglerne, som de fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen er myndighed og føre tilsyn med reglerne i denne bekendtgørelse. Der er i bekendtgørelsen blandt andet krav om, at vaskepladser skal være udstyret med tæt belægning med afløb til gyllebeholder, og indrettet sådan, at der ikke kan ske afledning til kloak, jord, grundvand mv.

Svendborg Kommune vurderer, at samme krav skal gælde for vaskepladser, der kun anvendes til vask af maskiner, redskaber eller lign., idet det vurderes, at der kan være risiko for spild af olie og olieholdige produkter, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en belægning, der er tæt for spildevandet og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder, og uden mulighed for spild til jord, overfladevand og grundvand.*

Egenkontrol og Overvågning

Ansøger har redegjort for egenkontrol i miljøkonsekvensrapporten. Svendborg kommune vurderer, at det er beskrevet fyldestgørende. Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrolvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Journal for drift af indblæsning af foder samt påfyldning af gyllevogn.
- Logbog for skader på teltoverdækning
- Registrering af vand- og energiforbrug.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
 - aflæsning og registrering af driftstimer

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Guldborgvej 5 godkendes efter lovens §16a stk. 2, og er dermed omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget foruden vilkår i denne godkendelse skal sikre, at de generelle regler for IE-husdyrbrug efterleves.

IE-direktivet og en række BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrreguleringen for fjerkræ- og svinebrug, der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens §16a stk. 2.

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker indenfor ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg.

Der gøres opmærksom på, at ved vedtagelse af nye BAT-konklusioner, skal husdyrbruget lever op til disse krav indenfor 4 år fra offentliggørelse af BAT-konklusionen.

Følgende særregler er gældende for alle IE-husdyrbrug og fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17:

- Miljøledelsessystem – *miljøpolitik, mål, handleplan og oplæring af personale*
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab
- Fordringskrav
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør af husdyrbrug

Foruden ovenstående særregler, skal kommunen desuden ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug varetage følgende regel:

§ 35. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

I det efterfølgende gennemgås det, om IE-husdyrbruget er indrettet og drevet på en måde, som sikre, at husdyrgodkendelseslovens krav til IE-husdyrbrug er opfyldt.

Energi- og Ressourceforbrug

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at de væsentligste anvendte materialer og naturressourcer er følgende:

- Vandforbrug på 10.000 m³ og et energiforbrug på 150.000 kWh

De væsentligste anvendte energiforbrugende kilder er oplyst til at være følgende:

- Ventilationsanlæg, varmeanlæg, fodringsanlæg og pumpning af gylle

Med udgangspunkt i de anvendte mængder mv. er der i miljøkonsekvensrapporten foretaget en vurdering af, hvilken betydning energi- og ressourceforbruget har for påvirkningen af miljøet. I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes bemærkninger og vurderinger hertil.

Vandforbrug

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at der er anvendt BAT på at reducere vandforbruget ved at bruge drikkepipler over krybberne eller ved brug af drikkekopper. Før staldrengøring anvendes iblødsætning, som begrænser vandforbruget ved vask. Der udover gennemføres, der dagligt tilsyn af vandinstallationerne, og mindre reparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ved anvendelse af de konkrete tiltag til reduktion af vandforbruget er foretaget de fornødne tiltag til at reducere vandforbruget mest muligt og derved sikre at forbruget af vand udnyttes effektivt.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal fastsættes vilkår til dokumentation af vandforbrug. Opgørelsen kan ske i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Energi

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at for at reducere elforbruget ved hjælp af BAT anvendes, der bl.a. frekvensstyret ventilation og ventilationsanlægget rengøres effektivt. Ved udskiftning af lysarmaturer vælges så vidt muligt armaturer og rør med lavt energiforbrug, f.eks. LED-rør. Ved udskiftning af ventilationsanlæg vælges der et anlæg med det mest energiokonomiske udstyr.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ved anvendelse af de konkrete tiltag til reduktion af energiforbruget er foretaget de fornødne tiltag til at reducere energiforbruget mest muligt og derved sikre at forbruget af energi udnyttes effektivt.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal fastsættes vilkår til dokumentation af energiforbrug. Opgørelsen kan ske i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

- *Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.*

Substitution af skadelige stoffer

Det skal ved godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 2 sikres, at der fastsættes vilkår, der begrænser anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer med henblik på at undgå forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger, som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det skal samtidig sikres, at husdyrbruget har substitueret særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Ansøger har oplyst, at ved substitution af råvarer og hjælpestoffer, skiftes der til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Udskiftning sker alene til stoffer, der er godkendt og tilladt i Danmark. Regulering af miljøfarlige stoffer f.eks. planteværnsmidler og medicin er bestemt af anden lovgivning, og det antages som udgangspunkt, at nye tilladte hjælpestoffer er gennemtestet og mindre skadelige end eksisterende stoffer. Der findes på nuværende

tidspunkt ingen realistiske alternativer til olie/dieselolie. Anvendelse af desinfektionsmidler sker med godkendte midler, der både tilgodeser dyr og mennesker. Substitution sker i henhold til nye produkters effekter overfor skadelige vira og bakterier.

Svendborg Kommune vurderer, at mulighederne for at substituere særligt skadelige stoffer eller betænkelige stoffer er udnyttet i den grad, det er relevant for staldafsnittene. Brug af sprøjtemidler eller andre midler, der er relevante for markarbejdet, er reguleret og kontrolleres af anden lovgivning.

Optimering af produktionsprocesser

Det skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikres, at produktionsprocesserne er optimeret.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at der ved managementpraksisser og BAT er foretaget en optimering af produktionsprocesserne ved anvendelse af BAT på vand- og energibesparende foranstaltninger. Der er desuden redegjort for, at der føres regnskab med vand- og energiforbrug, reparation og vedligeholdelse af udstyr. Desuden udbringes husdyrgødningen efter afgrødernes behov og der føres gødningsregnskab med såvel handelsgødning som husdyrgødning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger har redegjort for at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt.

Affald

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at affaldshirakiet iagttages jf. miljøbeskyttelseslovens regler. Affaldshirakiet er karakteriseret ved følgende:

1. affaldsforebyggelse
2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. bortskaffelse.

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen¹⁵, og af regulativ for erhvervsaffald ([Erhvervsaffald \(langelandkommune.dk\)](http://Erhvervsaffald.langelandkommune.dk)). Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁶, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

Ansøger har oplyst, at alt brændbart affald (plastic, sække og lignende) opsamles i container og bortskaffes via en affaldsordning med vognmand eller til kommunal modtagestation.

¹⁵ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2159 af 9. december 2020 (affaldsbekendtgørelsen).

¹⁶ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Jern- og metalaffald bortskaffes via jernhandler. Lysstofrør, pærer, batterier, medicinrester, kanyler og tomme medicinflasker afleveres til kommunal modtagestation.

Svendborg Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affaldshierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

For at sikre en hensigtsmæssig opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget frem til afhentning eller aflevering, stilles der vilkår om, at affaldsfraktioner skal opbevares så spredning af affald, og forurening af jord, overfladevand mv. undgås.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at der anvendes BAT på energi- og vandbesparende foranstaltninger, management, fodereffektivitet og gødningsanlæg.

Overordnet set, har ansøger belyst de krævede punkter mht. til anvendelse af BAT og Svendborg kommune vurderer derfor, at IE-husdyrbruget kan leve op til lovens krav vedrørende BAT.

Forebyggelse af uheld

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget skal indrettes og drives sådan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne.

En del af det lovpligtige miljøledelsessystem er, at det skal sikres, at personalet er oplært indenfor relevant lovgivning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning mv. Der er samtidig krav om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan.

Svendborg Kommune vurderer, at de lovpligtige krav om oplæring og beredskabsplan sammenholdt sikrer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse uheld.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens §16a stk.2. og er dermed omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens §55)

Information om det ansøgte projekt er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside i perioden fra 14. marts 2022 til d. 29. marts 2022. Materialet er dermed stillet til rådighed for offentligheden og berørte myndigheder.

Der er indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside i perioden fra 29. juni 2022 til den 5. august 2022. Ansøger, parter og andre berørte er direkte orienteret om høringen. Parter er her defineret som værende ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 798 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler.

Der er i perioden indkommet **XX** høringssvar. Indkomne høringssvar samt Svendborg Kommunes bemærkninger hertil fremgår af bilag 10 og 11.

Høringssvarene vedrører følgende emner:

Svendborg Kommunes svar på de indkomne høringssvar fremgår af bilag XX.

Konklusion

De lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt. Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

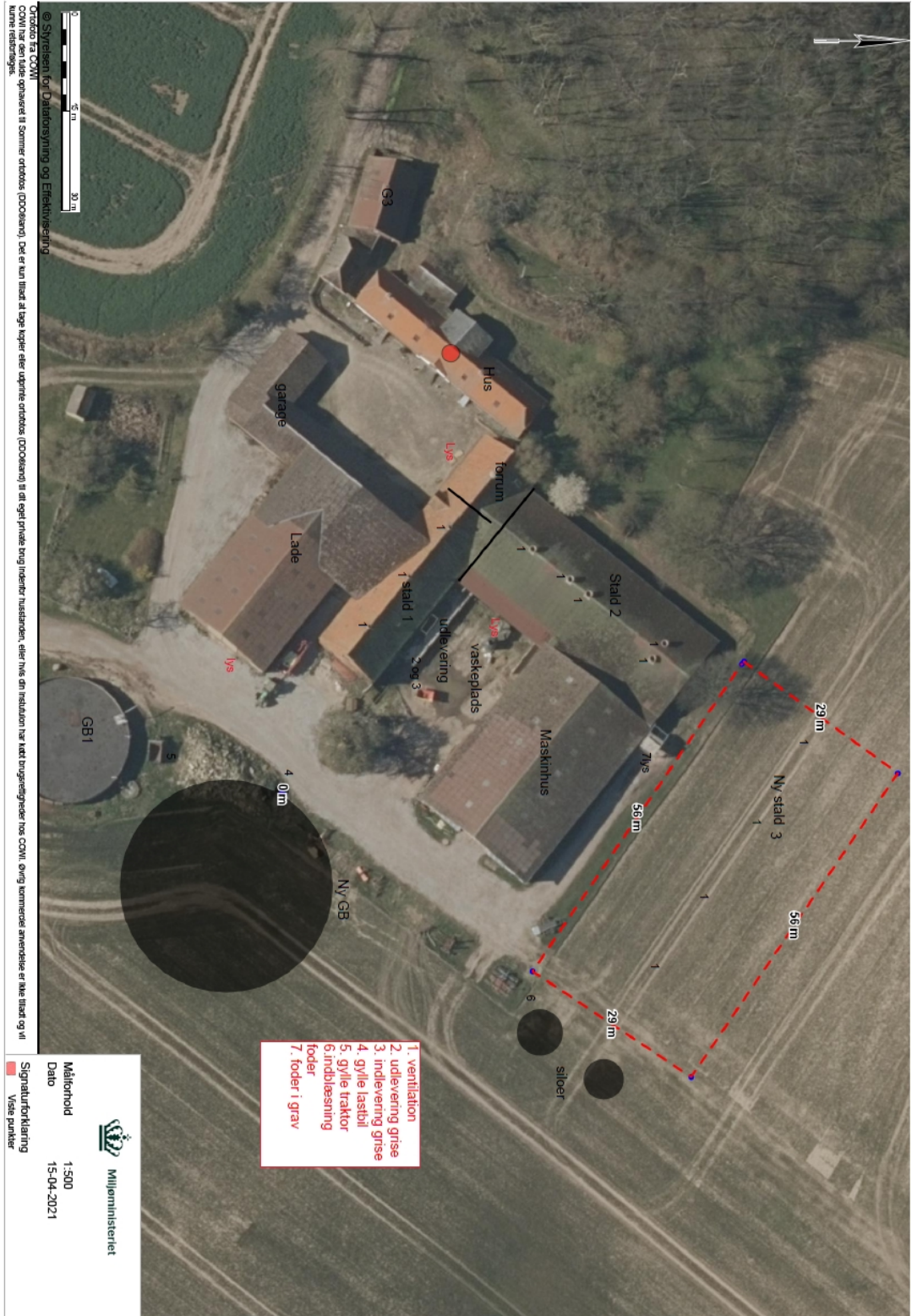
Med udgangspunkt i ansøgers oplysninger, den miljøtekniske vurdering samt de fastsatte vilkår i denne godkendelse vurderer Svendborg kommune, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

BILAG

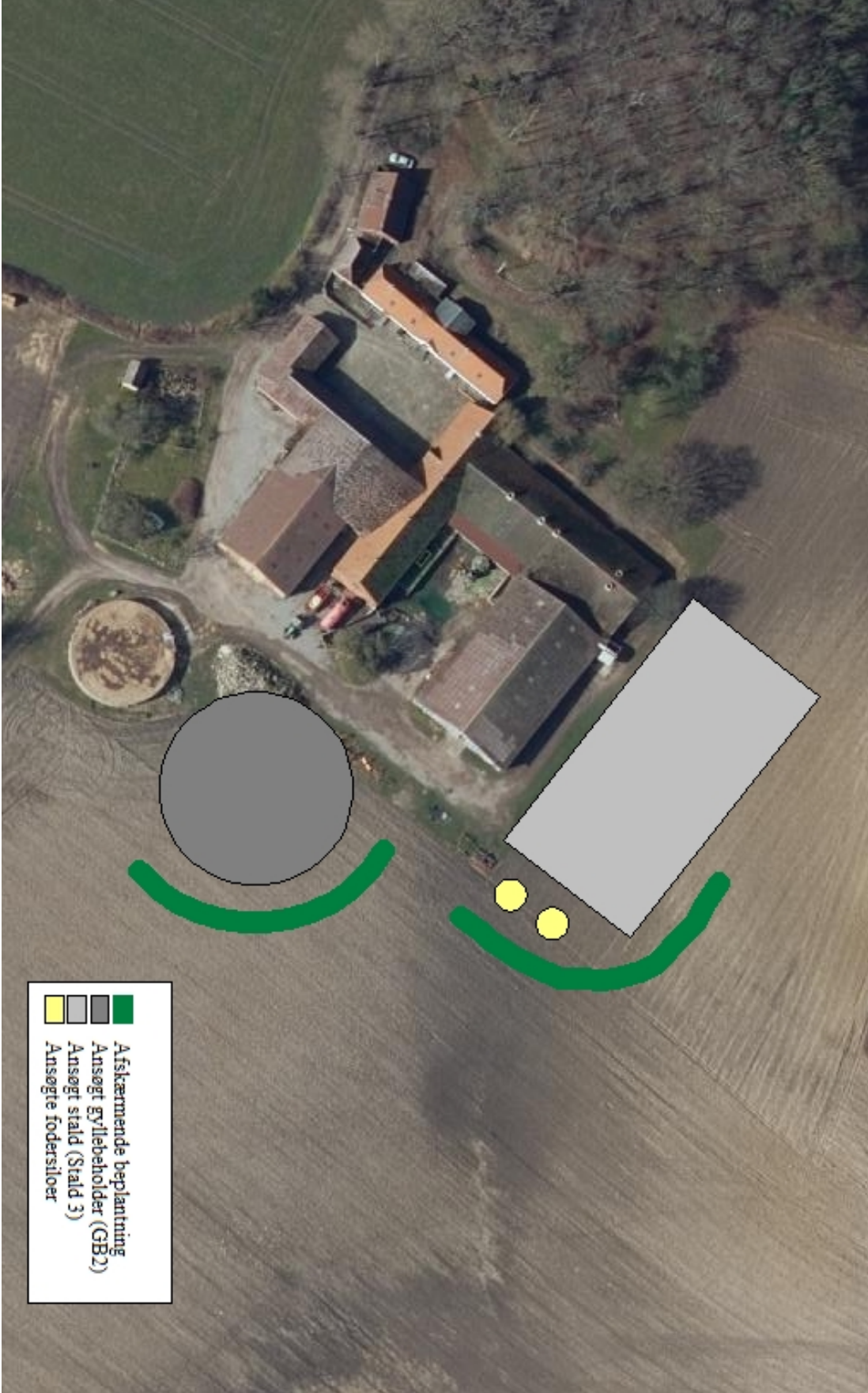
- Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger
- Bilag 3. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)
- Bilag 4. Bilag med ansøgers oplysninger om OML-beregning
- Bilag 5. Resultat af OML-beregning ansøgt drift med alm. ventilation
- Bilag 6. Resultat af OML-beregning ansøgt drift med ændret ventilation (4 fællesafkast i stald 3)
- Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning
- Bilag 8. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis
- Bilag 9. Støj
- Bilag 10. Oversigt over høringssvar.
- Bilag 11. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.

Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Bilag 3 Placering af beplantning

Bilag 4. Bilag med ansøgers oplysninger om OML-beregning

Langelands Kommune

21. juni 2022
25. marts 2022

Vissenbjerg, den 15. april 2021

Vedr. miljøgodkendelse på Guldborggård, Guldborgvej 5, 5900 Rudkøbing tilhørende Bjerggården I/S, Bjergvej 8, 5900 Rudkøbing.

Lugtgenæfstanden i husdyrgodkendelse.dk's ansøgningskema (221972) er overholdt til enkeltbolig i landzone og til byzone. Lugtgenæfstanden til samlet bebyggelse er ikke overholdt ifølge husdyrgodkendelse.dk's lugtberegning. OML-beregningen skal erstatte lugtberegningen til samlet bebyggelse i husdyrgodkendelse.dk.

Samlet bebyggelse udgøres af Banevej 2 og Banevej 4.

Der søges om udvidelse i ny stald på 1.500 m² (slagtesvin, 25-49 % fast gulv) produktionsareal til ialt 2.242 m² slagtesvin i både eksisterende og i ny stald.

Resultat fra Husdyrgodkendelse.dk, ansøgt

Ny lugtmodel, ansøgt

65.018 OU_E i ansøgt resulterer i en korrigeret genæfstand på 480,4 m til samlet bebyggelse, Banevej 2 og 438,0 m til Banevej 4.

Til samlet bebyggelse Banevej 2 er den vægtede gennemsnitsafstand 262,3 m. Afstanden er 54,6 % af genæfstanden. Genekriteriet er ikke overholdt.

Til samlet bebyggelse Banevej 4 er den vægtede gennemsnitsafstand 306,9 m. Afstanden er 70 % af genæfstanden. Genekriteriet er ikke overholdt.

Data til OML, ansøgt ny stald nr 3 med 4 stk fælles afkast.

Se bilaget luffoto med ventilationsafkast og origo, hvor de enkelte ventilationsafkast er nummereret. Højde på afkast og (x,y)-koordinater i forhold til origo fremgår af bilaget Resultat af OML-beregning, Ansøgt, side 2. Origo er i nordvestlige hjørne af maskinhus.

Afkast	Antal dyr	Areal, m ²	Dyr- og stalddtype	OU/sek./m ²	OU _E /sek.	m ³ luft/time
1-1	400	260	Sl.svin delspalte	29	2.513	13.500
1-2					2.513	13.500
1-3					2.514	13.500
2-1	480	327	Sl.svin delspalte	29	3.161	20.000
2-2					3.161	20.000
2-3					3.161	20.000
2-4	240	155	Sl.svin delspalte	29	2.247	15.000
2-5					2.248	15.000
3FA-1	550	375	Sl.svin delspalt	29	10.875	60.000
3FA-2	550	375	Sl.svin delspalt	29	10.875	60.000
3FA-3	550	375	Sl.svin delspalt	29	10.875	60.000
3FA-4	550	375	Sl.svin delspalt	29	10.875	60.000
Ialt		2242			65.018	

I stald 3 (afkast nr 3FA1-3FA4) etableres 4 stk fælles afkast i 8 meters højde over terræn.

Der er ikke i vejledning beskrevet ventilationsydelse pr m². Stiarealet ud for hvert afkast er omregnet til stipladser med omregningsfaktor på 0,65 – 0,70 m²/stiplads slagtesvin.

I eksisterende stald 1 til slagtesvin er anvendt ventilationsydelse på 100 m³ pr stiplads. I stald 2 anvendes 125 m³ pr stiplads og i stald 3 anvendes 110 m³ pr stiplads.

Der er således ikke anvendt ventilationsydelser, der overstiger de vejledende maks værdier for ventilationskapacitet til slagtesvin i holddrift.

Naboer

Udgangspunktet for de indtastede koordinater er origo (nordvestlige hjørne af maskinhus) 266 m samlet bebyggelse ved Banevej 2 og 311 m fra samlet bebyggelse ved Banevej 4. OML-beregningen viser nu, at centrum for lugtemissionen er 5 meter mod øst og 1 m mod syd.

Afstanden og retning til Banevej 2 i ansøgt er 261 m og 90-100°. Afstand og retning til Banevej 4 er 306 m og 130° fra centrum fra centrum.

Resultat

Afskæringskriteriet for lugt til samlet bebyggelse er 7 OU/m³.

I ansøgt viser resultatet af OML-beregningen, at lugtniveaue ved Banevej 2 er 7 OU/m³ i afstanden 261 m og 90-100°. Geneafstanden (afstand med 7 OU/m³) er 259 m i retningen 90-100°. Ved Banevej 4 (306 m og 130°) er der 6 OU/m³. Geneafstanden er 240 m. Genekriteriet til både Banevej 2 og Banevej 4 er overholdt.

Geneafstanden efter FMK-modellen er på 314,9 m til både Banevej 2 og Banevej 4 ifølge ansøgningskemaets beregning. Geneafstanden er efter denne model ikke overholdt til hverken Banevej 2 eller Banevej 4.

Det vurderes, at det ansøgte er afvigende ventilationsforhold, idet resultatet giver væsentlig kortere geneafstand med de foreslåede tiltag end med almindelige ventilationsforhold, se OML-ansøgt med almindelige ventilationsforhold, dvs uden høje afkast og uden fælles afkast.

Med almindelig ventilation er lugtniveauet ved Banevej 2 11 OU/m³ ved 261 m og 90-100° og ved Banevej 4 ved 306 m og 130° er lugtniveauet 8 OU/m³. De anførte tiltag reducerer lugtniveauet med 36 % i afstanden 261 m og retningen 90-100° og reducerer lugtniveauet med 25 % i afstanden 306 m og retningen 130°.

Det vurderes således, at der er tale om meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.

Det er således muligt at anvende OML-beregninger, der giver en kortere geneafstand end FMK-modellen.

Ruhed er beregnet til 0,06, idet det vurderes, at der er 8 % blandet natur middel høj bevoksning 0,5-2 m(Mk) og bebyggelse samt 92 % åbent land.

Terræneffekter:

Terrænhøjden ved husdyrbruget på Guldborgvej 5 ligger i kote 13-15 m. Terrænhøjden ved den samlede bebyggelse ved Banevej 2 og Banevej 4 samt de øvrige beboelser i samlet bebyggelse ligger i kote 12 m eller lavere. Det er kun, hvis terræn ved receptorer er placeret højere end terræn ved kilder, der skal indregnes terræneffekt. Det er ikke tilfældet i denne sag.

Retningsafhængig bygningskorrektion:

Der indregnes bygningskorrektion for afkast nr 2.2, 2.3 2.4 og 2.5 på grund af, at afstanden fra disse afkast til maskinhus er mindre end 2 x bygningshøjden på maskinhus. Højden på maskinhus er 7,5 m i kip og væghøjde er 3,75 m.

Siloerne ved den østlige gavl af ny stald 3 er 10 m høje og 6 m brede. For smalle bygninger (højden er større end bredden) er den beregningsmæssige bygningshøjde på $1/3 \times$ fysisk højde + $2/3 \times$ bredden. Den beregningsmæssige bygningshøjde af siloer er 7,3 m. Afstanden til afkast 3FA-1 er derved mere end 2 x den beregningsmæssige bygningshøjde og siloerne skal derfor ikke medtages som bygningskorrektion.

Jan Brochstedt Olsen
Seniorkonsulent

Tlf. nr: | Mobil: 40790491
E-mail: jbr@velas.dk

Afkast	Stipladser	M3/time/dyr	m ³ luft/time/afkast	DSI, cm	DSO, cm
1-1	400	100	13.500	60	61
1-2			13.500	60	61
1-3			13.500	60	61
Stald 1	260 m ²				
2.1	480	125	20.000	80	81
2.2			20.000	80	81
2.3			20.000	80	81
2.4	240	125	15.000	60	61
2.5			15.000	60	61
Stald 2	482 m ²				
3FA-1	550	110	60.000	120	121
3FA-2	550	110	60.000	120	121
3FA-3	550	110	60.000	120	121
3FA-4	550	110	60.000	120	121
Stald 3	1500 m ²				
Ialt	2.242 m ²				

I hvert fællesafkast samles 4 stk enkeltafkast

De 4 enkeltafkast placeres i en firkant med indbyrdes afstand på 20 % af ydre diameter.

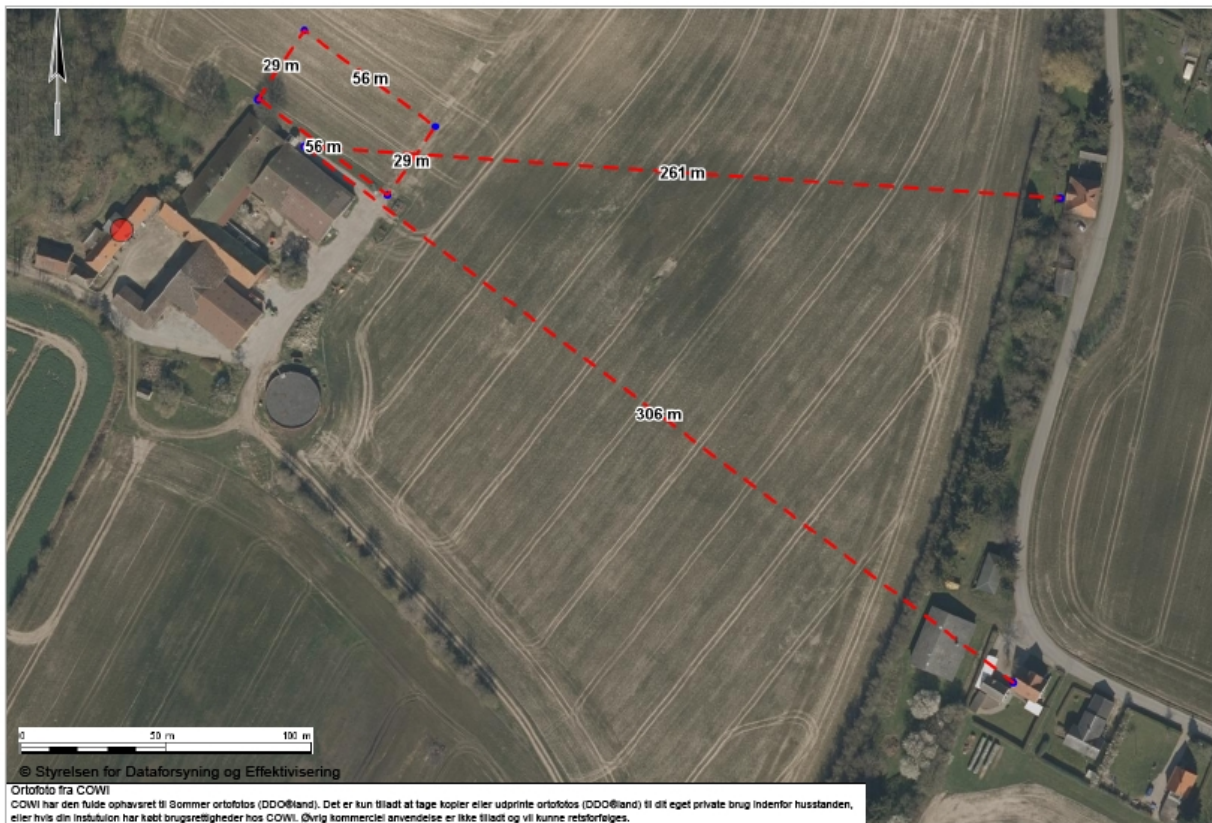
Hvert enkelt afkast har en indre diameter på 60 cm.

Indre diameter på fællesafkast er 120 cm

Hvert enkelt afkast har en ydre diameter på 61 cm

Ydre diameter på fællesafkast er 121 cm

Øverste figur viser placering af afkast og nederste figur viser afstanden fra det vægtede lugtcentrum til de nærmeste beboelser, der begge ligger i samlet bebyggelse.

Bilag 5. Resultat af OML-beregning ansøgt drift med alm. ventilation

Udskrevet: 2021/04/13 kl. 15:37
Dato: 2021/04/13 OML-Multi PC-version 20140224/6.01 Side 1
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
C:\OML_data\OML 2019\@ster Husingevej 56\210413-GuldborgvejSansøgt almvent.prj

Kommentarer til beregningen:

ansøgt alm ventilation
1.500 m2 ny stald UT

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrenhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 7., -1.
og radierne (m):

200.	210.	220.	225.	230.
233.	240.	250.	255.	259.
261.	270.	290.	300.	306.

Alle terrenhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr..... Internt kilde nummer
 ID..... Tekst til identificering af kilde
 X..... X-koordinat for kilde [m]
 Y..... Y-koordinat for kilde [m]
 Z..... Terzænkote for skorstensfod [m]
 HS..... Skorstenshøjde over terræn [m]
 T..... Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL..... Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO..... Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI..... Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB..... General beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi..... Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1			Stof 2			Stof 3		
											Q1	Q2	Q3	Q1	Q2	Q3			
1	1-1	-14.	-40.	0.0	6.0	20.	3.49	0.60	0.61	5.5	2.51E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
2	1-2	-21.	-34.	0.0	6.0	20.	3.49	0.60	0.61	5.5	2.51E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
3	1-3	-28.	-29.	0.0	6.0	20.	3.49	0.60	0.61	5.5	2.51E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
4	2-1	-25.	-17.	0.0	6.0	20.	5.18	0.80	0.81	5.5	3.16E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
5	2-2	-21.	-11.	0.0	6.0	20.	5.18	0.80	0.81	5.5	3.16E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
6	2-3	-19.	-9.	0.0	6.0	20.	5.18	0.80	0.81	5.5	3.16E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
7	2-4	-14.	1.	0.0	6.0	20.	3.88	0.80	0.81	5.5	2.25E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
8	2-5	-11.	3.	0.0	6.0	20.	3.88	0.80	0.81	5.5	2.25E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
9	3-1	30.	-14.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
10	3-2	35.	-8.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
11	3-3	39.	-4.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
12	3-4	43.	2.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
13	3-5	20.	-5.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
14	3-6	24.	0.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
15	3-7	28.	5.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
16	3-8	32.	11.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
17	3-9	9.	4.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
18	3-10	13.	9.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
19	3-11	17.	14.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
20	3-12	22.	20.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
21	3-13	-2.	13.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
22	3-14	2.	18.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
23	3-15	6.	23.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
24	3-16	11.	28.	0.0	5.0	20.	3.88	0.60	0.61	6.5	2.72E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (ombrentlig) m ⁴ /s ³
1	13.3	0.4
2	13.3	0.4
3	13.3	0.4
4	11.1	0.6
5	11.1	0.6
6	11.1	0.6
7	8.3	0.4
8	8.3	0.4
9	14.7	0.4
10	14.7	0.4
11	14.7	0.4
12	14.7	0.4
13	14.7	0.4
14	14.7	0.4
15	14.7	0.4
16	14.7	0.4
17	14.7	0.4
18	14.7	0.4
19	14.7	0.4
20	14.7	0.4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal reggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
21	14.7	0.4
22	14.7	0.4
23	14.7	0.4
24	14.7	0.4

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2021/04/13 kl. 16:37
Dato: 2021/04/13

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	200	210	220	225	230	233	240	250	255	259	261	270	290	300	306
0	12	11	10	10	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7
10	13	12	11	11	11	10	10	9	9	9	9	9	8	8	7
20	13	12	11	11	11	11	10	10	9	9	9	9	8	8	8
30	13	12	11	11	11	11	10	10	9	9	9	9	8	8	8
40	13	12	12	12	12	12	11	11	11	10	10	10	9	9	9
50	13	12	12	11	11	11	10	10	9	9	9	9	8	8	8
60	13	12	12	11	11	11	10	10	9	9	9	9	8	8	8
70	14	13	12	12	12	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9
80	14	13	13	12	12	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10
90	14	13	13	13	13	13	12	12	11	11	11	11	10	10	10
B2 100	13	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	11	10	10	10
110	13	13	12	12	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9	9
120	12	12	12	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9
B4 130	12	11	10	10	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8
140	11	11	10	10	9	9	9	8	8	8	8	8	8	8	7
150	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	8	8	8	8
160	10	9	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8	7	7	7
170	10	10	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	8	8	8
180	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8	7	7	7
190	11	10	10	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	6	6
200	12	11	10	10	10	9	9	8	8	8	8	7	7	7	6
210	12	11	10	10	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7
220	12	11	10	10	10	10	9	9	8	8	8	8	7	7	7
230	12	11	11	10	10	10	9	9	9	9	9	9	8	8	8
240	13	12	11	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9	9	8
250	13	13	12	12	12	12	11	11	11	10	10	10	10	9	9
260	12	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	8	8
270	13	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10	9	9	8	8
280	12	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	8	8	8
290	12	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	8
300	12	11	11	11	10	10	10	10	10	10	10	10	9	9	9
310	12	11	11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	9	9	9
320	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	8	8	8
330	12	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	8	8	8
340	11	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8
350	12	11	10	10	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7

Maksimum= 14.05 i afstand 200 m og retning 90 grader i 198212 (yyyymm)

B2

B4

Bilag 6. Res. af OML-beregn. ansøgt drift m. ændret vent (4 fællesafkast i ny stald)

Udskrevet: 2022/06/21 kl. 11:01
Dato: 2022/06/21
OML-Multi PC-version 20180321/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til LMO, Trigevej 20, 8382 Hinnerup
C:\OML_data\OML 2019\Øster Høisingevej 56\220621-G5ansøgtFAnr2.prj
Side 1

Kommentarer til beregningen:

ansøgt 4 stk fælles afkast ny stald
1.500 m2 ny stald

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.060 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 5., 1.
og radierne (m):

200.	210.	220.	225.	230.
233.	240.	250.	255.	259.
261.	270.	290.	300.	306.

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1 1	-14.	-40.	0.0	8.0	20.	3.49	0.60	0.61	7.5	2.51E-03	0.0000	0.0000
2 1-2	-21.	-34.	0.0	8.0	20.	3.49	0.60	0.61	7.5	2.51E-03	0.0000	0.0000
3 1-3	-28.	-29.	0.0	8.0	20.	3.49	0.60	0.61	7.5	2.51E-03	0.0000	0.0000
4 2-1	-25.	-17.	0.0	6.5	20.	5.18	0.80	0.81	6.0	3.16E-03	0.0000	0.0000
5 2-2	-21.	-11.	0.0	6.5	20.	5.18	0.80	0.81	6.0	3.16E-03	0.0000	0.0000
6 2-3	-19.	-9.	0.0	6.5	20.	5.18	0.80	0.81	6.0	3.16E-03	0.0000	0.0000
7 2-4	-14.	1.	0.0	6.0	20.	3.88	0.80	0.81	6.0	2.25E-03	0.0000	0.0000
8 2-5	-11.	3.	0.0	6.0	20.	3.88	0.80	0.81	6.0	2.25E-03	0.0000	0.0000
9 3FA1	33.	-4.	0.0	8.0	20.	15.53	1.20	1.21	6.5	0.0109	0.0000	0.0000
10 3FA2	22.	5.	0.0	8.0	20.	15.53	1.20	1.21	6.5	0.0109	0.0000	0.0000
11 3FA3	11.	14.	0.0	8.0	20.	15.53	1.20	1.21	6.5	0.0109	0.0000	0.0000
12 3FA4	0.	22.	0.0	8.0	20.	15.53	1.20	1.21	6.5	0.0109	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	13.3	0.4
2	13.3	0.4
3	13.3	0.4
4	11.1	0.6
5	11.1	0.6
6	11.1	0.6
7	8.3	0.4
8	8.3	0.4
9	14.7	1.8
10	14.7	1.8
11	14.7	1.8
12	14.7	1.8

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 5:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	7.0	15.0
100	5.5	13.0
110	4.0	11.0

Kilde nr. 6:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	7.5	13.0
100	6.6	12.5
110	5.7	12.0
120	4.8	11.5
130	4.0	11.0

Kilde nr. 7:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
100	4.0	11.0
110	4.7	11.0
120	5.4	11.0
130	6.1	11.0
140	6.8	11.0
150	7.5	11.0

Kilde nr. 8:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	4.0	10.0
100	4.5	9.9
110	5.0	9.8
120	5.5	9.6
130	6.0	9.4
140	6.5	9.3
150	7.0	9.2
160	7.5	9.0

Udskrevet: 2022/06/21 kl. 11:01
Dato: 2022/06/21

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	200	210	220	225	230	233	240	250	255	259	261	270	290	300	306
0	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6
10	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	6	6
20	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
30	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
40	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
50	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
60	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	6	6	6
70	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8	7	7	6	6
80	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8	7	7	6	6
B2 90	10	9	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	6	6
100	10	9	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	6	6	6
110	10	9	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	6	6	6
120	10	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
B4 130	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	6	6
140	8	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5
150	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4
160	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5
170	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4
180	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5
190	8	8	8	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5
200	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	5	5
210	10	9	9	9	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
220	10	9	9	9	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
230	10	9	9	9	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
240	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8	7	6	6	6
250	10	10	9	9	9	9	8	8	8	7	7	7	6	6	6
260	10	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
270	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6
280	9	9	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6
290	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6
300	9	8	8	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5
310	9	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	6	5	5
320	9	8	8	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5
330	8	8	8	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	5	5
340	8	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5
350	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	6	6	6	5	5

Maksimum= 10.46 i afstand 200 m og retning 240 grader i 197902 (yyyymm) **B2** **B4**

Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning

Ansøger har som en del af miljøkonsekvensrapporten udarbejdet en beskrivelse af forudsætningerne for de gennemførte OML-beregninger. Rapporten er sammen med de tilhørende resultatfiler for OML-beregningerne vedlagt som Bilag 4-6 til denne miljøgodkendelse.

I det efterfølgende vurderes de indgangsdata, der indgår i den konkrete OML-beregning.

Ventilationssystem - afkast

Følgende data for ventilationsanlæggets afkast indgår i OML-beregningerne. Dataene er en del af grundlaget for den lugtbelastning, der opleves i omgivelserne, og der stilles derfor vilkår i henhold til disse data.

Stald nr.	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m)	Maksimal ventilationskap. pr. afkast (m ³ /time)
1	Slagtesvin Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	3	1.1 – 1.3	6,0	0,60	0,61	13.500
2	Slagtesvin Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	5	2.1-2.3	6,0	0,80	0,81	20.000
			2.4-2.5	6,0	0,80	0,81	15.000
3	Slagtesvin Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	16	3.FA1 – 3.FA4	8,0	0,6 (1,20 ¹⁷)	0,61 (1,21)	15.000

Fællesafkast

For at individuelle afkast kan samles til fællesafkast skal de opfylde følgende kriterier (jf. MFKN 19/02604):

- den fysiske afstand imellem de enkelte afkasts yderkanter må maksimalt være 20 % af de individuelle afkasts fysiske ydre diameter.
- fællesafkastene skal sidde i et tilnærmet kvadrat eller cirkel.
- røggashastigheden skal mindst være 7 m/s i hvert afkast og afkastene skal være helt sammenlignelige med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggashastighed.

¹⁷ Fire afkast med en individuel indre diameter på 0,6m – omregnet til effektiv indre diameter fås 1,2m givet ved formelt $\sqrt{\sum d_i^2}$, hvor d er den indre diameter af det i'te afkast

Ansøger har oplyst, at de individuelle afkast, der samles til fællesafkast, er helt identiske afkast med samme røggastemperatur, røggashastighed, terrænhøjde og indre/ydre diameter.

Svendborg Kommune vurderer, at afkastene i den nye stald (stald nr. 3) kan samles som fire fællesafkast med fire enkeltafkast i hvert fællesafkast, som beskrevet af ansøger i redegørelsen til OML-beregningen (jf. bilag 4) og selve OML-beregningen (jf. bilag 6). Svendborg kommune har stillet vilkår om placering af afkastene så de opfylder krav til maksimal indbyrdes afstand og krav til placering i kvadrat eller cirkel.

Røggashastighed

En af forudsætningerne for om husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes er, at det i alle afkast er muligt at opnå den røggashastighed, der indgår i beregningerne. Røggashastigheden er afhængig af den indre diameter på afkastene og volumenmængden i afkastet.

Det tidligere Danmarks Miljøundersøger (DMU) har oplyst, at i IT-ansøgningssystemets beregninger er det forudsat, at lugtemissionen er proportionel med luftmængden i afkastene. Det vil sige, at hvis behovet for ventilation er lavt (- f.eks. ved lave temperaturer) vil lugtemissionen fra stalden tilsvarende være lav, og den lugtkoncentration, der efterfølgende opleves i omgivelserne vil dermed også være lavere end det, der f.eks. opleves, når der er et stort ventilationsbehov. Husdyrbruglovens genekriterier vil i disse situationer med stor sandsynlighed også være overholdt uanset, at der ikke opnås maksimal røggashastighed. Det skal dog sikres, at den maksimale røggashastighed kan opnås i de perioder, hvor ventilationsbehovet er størst.

I bilag 8. *Lugt- Vurdering af OML-beregning i praksis* redegøres der for, om den gennemførte OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold. I den sammenhæng er det væsentligt, at anlæggets ventilationskapacitet er sammenlignelig med en vejledende ventilationskapacitet eller ligger indenfor en 95%-fraktil for ventilationskapacitet¹⁸. Er dette ikke tilfældet vil de anvendte standardlugtemissioner ikke være retvisende, og beregningsresultatet vil derfor ikke kunne opnås i praksis.

De to ovenfor beskrevne situationer indebærer, at der på den ene side skal sikres, at der kan opnås en maksimal røggashastighed i de perioder, hvor der er størst behov for ventilation, og på den anden side må røggashastigheden - og indirekte ventilationskapaciteten - ikke være større end, at standardlugtemissionerne fortsat kan anvendes.

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående kan imødekommes ved at fastsætte vilkår, om en maksimal ventilationskapacitet og indre diameter. Den ydre diameter har betydning for røgfansens nedlug - og der fastsættes derfor også vilkår herom.

Ansøger har redegjort for den maksimale ventilationskapacitet med udgangspunkt i en omregning af produktionsarealet til stipladser med baggrund i de gældende dyrevelfærdsmæssige krav til dyretypen slagtesvin jf. [Regler for dyrevelfærd](#)

¹⁸ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES;
http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

(svineproduktion.dk). Svendborg Kommune vurderer, at omregningen til antal stipladser er korrekt.

I forhold til, at der etableres 4 fællesafkast på stald 3, er det et krav, at der skal opnås en røggashastighed, der sikrer, at røgfaneerne kan nå at smelte sammen til én røgfane – dette vil som minimum kræve en røggashastighed på 7 m/s. Det fremgår af den gennemførte OML-beregning, at der med den konkrete indretning af ventilationsafkastene mv. på stald 3 opnås en røggashastighed på 14,7 m/s, og kravet om en røggashastighed på mindst 7m/s er dermed opfyldt.

Lugtemission

Ansøger har redegjort for lugtemissionen fra hvert afkast i de tre staldanlæg jf. bilag 4. Emissionen er fastlagt med udgangspunkt i produktionsareal, samt dyretype/flexgruppe. I alle stalde anvendes der flexgruppe Slagtesvin og smågrise. Da lugtemissionen pr. kvadratmeter produktionsareal er størst for slagtesvin anvendes denne dyretype i beregningen. De anvendte emissionsfaktorer er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt B¹⁹. Svendborg Kommune vurderer, at de anvendte lugtemissioner er korrekte.

Der stilles vilkår om tilladt produktionsareal og dyretype/flexgruppe. Vilkårene fastsættes i sammenhæng med vilkår til staldanlæg og produktion.

Ruhedslængde

Jo lavere ruhedsfaktor, der anvendes jo mindre opblanding må der forventes, og dermed vil den laveste ruhedsfaktor svare til den lugtmæssigt værste situation. Svendborg Kommune vurderer desuden, at OML-beregningen skal gennemføres med en ruhedsfaktor, der er beregnet med udgangspunkt i de kritiske boliger, som ansøger har angivet.

Ansøger har i OML-beregningen fastlagt ruhedsfaktoren ud fra området mellem anlæg og nærmeste kritiske naboer (Banevej 2 og 4). Området er karakteriseret ved dyrkede marker, og et smalt læhegn tæt ved boligerne. Ruhedsfaktoren for landbrug med læhegn (L) er 0,1, og for ringe vegetation, åbent land uden læhegn (R_v) er ruhedsfaktoren 0,05. Ansøger har foretaget en vægtning mellem disse to arealkategorier, og har beregnet en ruhedsfaktor på 0,06.

Der er tale om en lav ruhedsfaktor, der ligger tættest på den laveste del af intervallet 0,05-0,1. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der dermed tages udgangspunkt i en situation, der lugtmæssigt er værre end, hvis der udelukkende havde været anvendt et areal svarende til landbrug med læhegn. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningen kan gennemføres med den anvendte ruhedsfaktor.

Terræn

Den konkrete OML-beregning er ikke korrigeret for variation i terræn, hvilket er korrekt, da alle de receptorer, der beregnes på, enten ligger i samme niveau eller lavere end terræn ved husdyrbruget (skorstensfoden for de respektive afkast på staldene).

¹⁹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2225 af 27. november 2021.

Bygningskorrektio

Påvirkningen fra bygninger skal medtages, hvis en række parametre er opfyldt²⁰. Der er i den konkrete OML-beregning anvendt retningsafhængig bygningskorrektio for afkast 2.2, 2.3, 2.4, og 2.5, idet det er oplyst, at stald nr. 1 er 7,5m, hvilket svarer til bygningshøjden H_B . Ansøger har oplyst, at afstanden mellem afkastene 2.2-2.5²¹ og bygningen (maskinhuset) er 9-11m, og dermed mindre end $2xH_B$. Afkastene på stald 2 er placeret i 6 meters højde, og 1/3 af skorstens (afkast)højden vil da være 2m. Maskinhuset er højere end 2 m, og dermed er kravet til maskinhusets højde opfyldt. Samtidig er vinkeludstrækningen set fra afkastene 2.2-2.5 til maskinhuset større end 5 grader. Samlet er alle tre kriterier for anvendelse af bygningskorrektio opfyldt, og OML-beregningen er korrigeret i henhold til dette.

Ansøger har yderligere undersøgt om der skal foretages bygningskorrektio for afkast på stald 3. Ansøger har oplyst, at siloerne er 10 m høje og 6 m brede, og at der dermed tale om en smal bygning (Bygningens højde er større end bredden). Derfor skal der anvendes en beregningsmæssig bygningshøjde i vurderingen af, om der skal foretages bygningskorrektio. Vinkeludstrækningen fra afkastene til siloerne er under 90 grader, og derfor anvendes der en bygningsmæssig højde angivet for den retningsafhængige bygningskorrektio svarende til 7,3m. Ansøger har oplyst, at det nærmeste afkast på stald 3 (FA-1) ligger mere end 14,6m fra siloerne, og der skal derfor ikke foretages bygningskorrektio for afkast på stald 3. Svendborg Kommune er enig i denne vurdering.

Meteorologiske data

Ansøger har oplyst, at der i beregningerne er anvendt OML-multikildemodell, version 6.01 med 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan der derfor anvendes en skarp tolkning af resultaterne, hvilket betyder, at resultaterne aflæses specifikt i den retning og afstand, hvor de omkringliggende boliger og områder er placeret. Dette er samtidig i overensstemmelse med klagenævnets praksis jf.

"Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at lugtberegningerne skal gennemføres ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Aalborg), og at der bør anvendes en "skarp tolkning". Nævnet bemærker, at disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata (Kastrup 1976), og det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte, jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug." (eksemplet er fra NMK-10-01240 9. maj 2018)

Temperatur

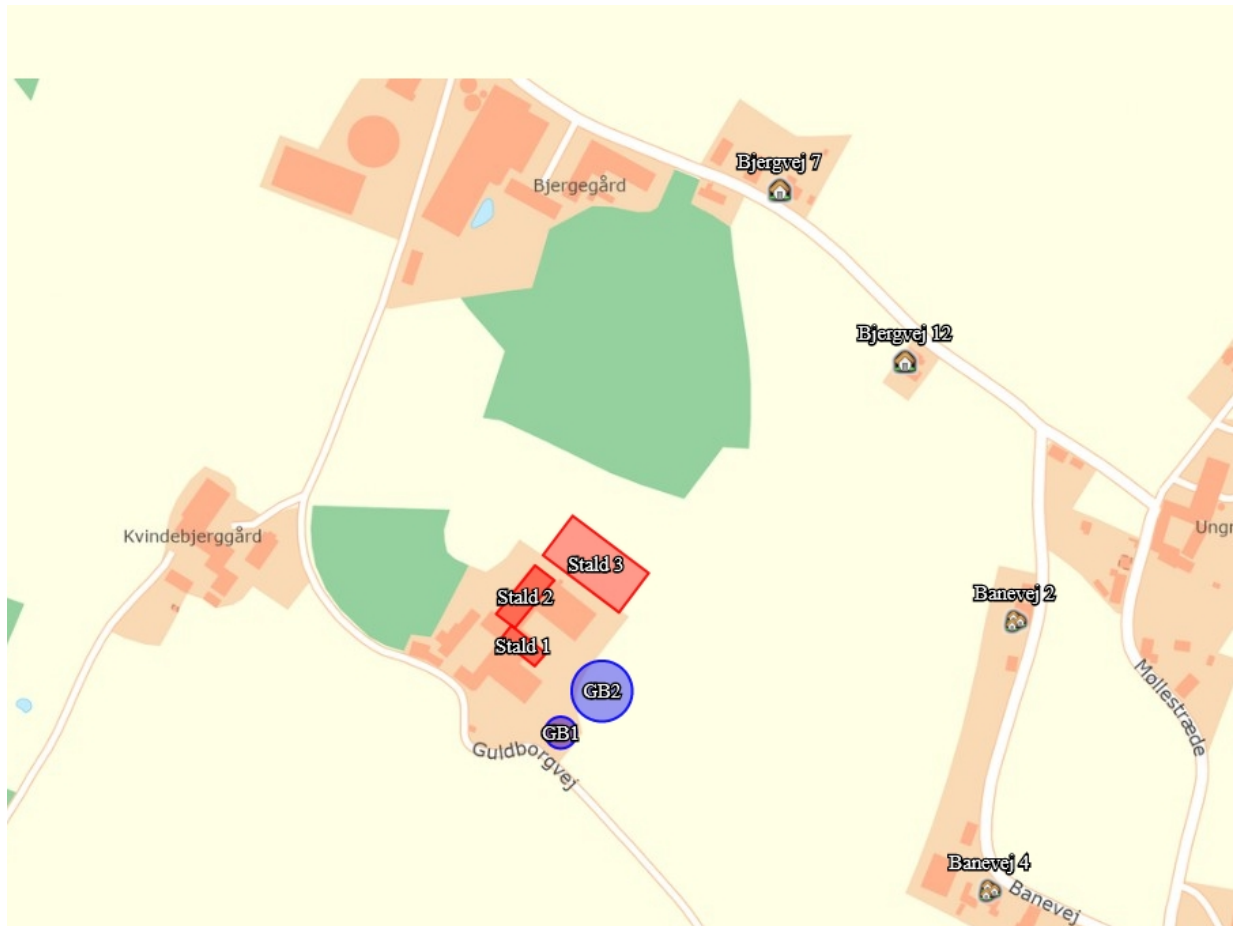
Der er i beregningen af lugtbelastningen anvendt en temperatur i afkastet på 20°C, hvilket er korrekt.

²⁰ Den nærmeste del af bygningen er nærmere end $2H_B$, og Bygningen (H_B) er højere end 1/3 af skorstenshøjden (regnet fra jorden), og bygningen har set fra afkastet en vinkeludstrækning på mere end 5 grader. Alle tre parametre skal være opfyldt for at bygningen skal indgå i beregningerne.

²¹ Ansøger har oplyst, at afstanden fra maskinhuset til afkast nr. 2.1 er 15m, og dermed er afstanden ikke mindre end $2H_B$.

Beregningspunkter

Der er i ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk gennemført en lugtberegning til nedenstående boliger (Banevej 2 og 4), der ligger i samlet bebyggelse²². Lugtkriterierne er overholdt for byzone og enkelt boliger i landzone.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningen erstatter ansøgningssystemets beregninger, og at der som udgangspunkt derfor også bør gennemføres en OML-beregning for alle beregningspunkter.

I den gennemførte OML-beregning ligger de valgte beregningspunkter tættere på staldanlægget end nærmeste byzone. Byzonen ligger ca. 2,4km fra husdyrbruget, og med udgangspunkt i den store afstand må det konkluderes, at husdyrlovens lugtkriterier vil være overholdt. Nærmeste enkeltbolig (Bjergvej 12) ligger nordøst for husdyrbruget på Guldborgvej 5, og i lidt kortere afstand end boligerne på Banevej 2 og 4. Lugtkriteriet ved Bjergvej 12 er større (15 OU/m³) end

²² En bolig ligger i samlet bebyggelse, når der ligger mere end 6 andre boliger, som hverken ejes af ansøger eller er med landbrugspligt indenfor 200 meter af den pågældende bolig.

ved boligerne ved Banevej 2 og 4 (7 OU/m³). Det vil sige, at hvis det kan dokumenteres, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes ved Banevej 2 og 4, vil lugtkriterierne med stor sandsynlighed også kunne overholdes ved nærmeste enkeltbolig. Svendborg Kommune accepterer derfor, at OML-beregningen udelukkende udføres med fokus på de valgte beregningspunkter ved boliger i samlet bebyggelse (Banevej 2 og 4).

OML-beregningens vægtede lugtcentrum er placeret ved maskinhusets nordvestlige hjørne – se OML-rapportens figur 2 med afstande i bilag 4.

Fra dette nulpunkt er lugtbelastningen beregnet i afstande mellem 200 meter til 306 meter. De valgte koncentriske cirkler er retvisende for afstanden til de omkringliggende boliger.

Receptor højden er 1,5 meter, hvilket er korrekt fastsat.

Opsummering og vurdering af samlet resultat

Ud fra de største månedlige 99%-fraktiler fås følgende resultat:

Kategoriområde	Aktuel afstand (m)	Grader	Lovkrav	Lugtbidrag
Banevej 2	261	90	7 OU/m ³	7
Banevej 4	306	130	7 OU/m ³	6

Det fremgår af ovenstående, at husdyrbruglovens lugtgenekriterie er overholdt ved de nærmeste boliger i samlet bebyggelse, og dermed også ved de nærmeste enkeltliggende boliger samt byzone.

Det skal sluttelig undersøges, om resultatet af den gennemførte OML-beregning giver anledning til en kortere geneafstand end ansøgningssystemets beregning med FMK-modellen. Hvis dette er tilfældet, skal det undersøges, om OML-beregningen kan erstatte lugtberegningen efter FMK-modellen.

I den efterfølgende tabel angives ansøgningssystemets geneafstand beregnet efter FMK-modellen, og den konkrete OML-models beregning af afstanden til de nærmeste kritiske punkter ved nabobeboelser og byzonen, hvor det er dokumenteret, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes.

Kategoriområde	Geneafstand FMK (m)	Geneafstand konkret OML (m)	Geneafstand ved konkret OML er kortere end FMK?
Banevej 2	315	259	Ja
Banevej 4	315	240	Ja

Som skemaet viser, beregnes geneafstanden efter FMK-modellen længere end geneafstanden efter den konkrete OML-beregning ved alle beregningspunkterne. Det skal derfor undersøges, om der er tale om meget afvigende ventilationsforhold, som reelt fører til en kortere geneafstand i praksis, dvs. at OML-beregningen i det konkrete tilfælde må antages at give et mere retvisende billede af de faktiske forhold.

Natur- og Miljøklagenævnet har i flere tilfælde tilsluttet sig en kommunes vurdering af, at FMK-vejledningen kunne erstattes af en konkret OML-beregning, se eksempelvis NMK-132-00101 (flere afkast blev forhøjet med 1 m, og der blev isat miljøkryds), NMK-132-00387 (afkastene blev forhøjet med ca. 2 m) og NMK-132-00551 (forhøjelse af flere afkast og anvendelse af multistepventilation).

For at vise, at der er tale om meget afvigende ventilationsforhold, har ansøger foretaget en konkret OML-beregning (vist i bilag 5) for ansøgt drift uden ændring af afkastene, dvs. uden forhøjelse af afkast, og uden samling af afkast til fællesafkast svarende til de almindelige ventilationsforhold, da FMK-vejledningen blev udarbejdet.

Af tabellen herunder ses, at ved ændring af ventilationsforholdene reduceres lugtniveauet ved alle beregningspunkterne mærkbart, og geneafstandene reduceres med minimum 17-28 %.

Beregningspunkter Retning og afstand fra lugtcentrum	Konkret ansøgt drift – lugtniveau (OU/m ³) / geneafstand (m)	
	Uden virkemidler	Med fællesafkast i stald nr. 3
Banevej 2 (90° og 261 meter)	11 / >306	7 / 261
Banevej 4 (130° og 306 meter)	8 / >306	7 / 240

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at der med den beskrevne ændring af ventilationsforholdene, er tale om meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis, og den konkrete OML-beregning kan derfor anvendes og erstatte standardberegningen efter FMK-modellen i ansøgningsystemet (husdyrgodkendelse.dk.)

Bilag 8. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis

Natur- og Miljøklagenævnet har den 27. juni 2017 truffet afgørelse²³ om miljøgodkendelse af et husdyrbrug i Svendborg Kommune, hvor opfyldelse af husdyrbruglovens lugtkriterier er baseret på en konkret OML-beregning.

Det fremgår af klagenævnets afgørelse, at "*kommunen skal vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis*". I relation hertil redegør klagenævnet for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner – som anvendes som kildestyrke i den gennemførte OML-beregning – kun er repræsentative for de forhold, hvorunder de er udtaget. Der redegøres for, at lugtemissionen er fastlagt som produktet af ventilationsydelse og lugtkoncentration, og at lugtkoncentrationen er afhængig af ventilationsydelsen, og derfor vil ændre sig sammen med ændringer i ventilationsydelsen. Der redegøres yderligere for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for svinebrug stammer fra en empirisk undersøgelse fra 2006, hvor målingerne er foretaget ved en udetemperatur på 20 grader²⁴.

Klagenævnet har efterfølgende gennemført en sammenligning af den faktiske ventilationsydelse pr. stiplads og en vejledende maksimal ventilationsydelse²⁵ - se tabellen på næste side.

I de tilfælde, hvor der ikke er rimelig overensstemmelse mellem den faktiske og vejledende ventilationsydelse, er det undersøgt, hvorvidt den faktiske ventilationsydelse er større end 95%-fraktilen for ventilationsydelsen i undersøgelsen fra 2006. Ifølge klagenævnet og den nævnte undersøgelse angiver 5% og 95% fraktilerne det interval, hvor 90% af målingerne ligger, og intervallet anses for repræsentativt for målingerne (standardlugtemissionerne). Hvis den faktiske ventilationsydelse ligger udenfor de nævnte fraktiler har klagenævnet konkluderet, at de anvendte standardlugtemissioner ikke er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser, og at der derfor er usikkerhed om, hvorvidt den konkrete OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

I den konkrete OML-beregning for denne ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Guldborgvej 5 har ansøger anvendt Miljøstyrelsens standardlugtemissioner, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der skal gennemføres en vurdering af, om disse emissioner er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser.

²³ NMK-132-00750. Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune

²⁴ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES;
http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

²⁵ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

Tabel 1. Anbefalet ventilationsydelse.

Staldtype		Vægtinterval kg	Min. Ventilation m ³ /time pr. stiplads	Max. ventilation m ³ /time pr. stiplads
Smågrise	Holddrift	7 - 20	3	25
	Holddrift	7 - 30	3	40
Ungsvin	Kontinuerlig	30 - 50	8	40
	Holddrift	30 - 50	6	50
Slagtesvin	Kontinuerlig	30 - 95	15	75
	Holddrift	30 - 95	8	100
	Kontinuerlig	30 - 120	15	100
	Holddrift	30 - 120	8	125
Søer	Dræglige	-	15	100
	Diegivende + 10 grise á 5 kg kontinuerlig	-	30	250
	Diegivende 5 ugers fravæning holddrift			400

Den efterfølgende tabel angiver på baggrund af ansøgers oplysninger den maksimale anvendte ventilationsydelse/stiplads²⁶ for alle staldafsnit sammenlignet med den vejledende maksimale ventilationsydelse. Ved afvigelser mellem anvendt og vejledende ventilationsydelse skal det vurderes, om de anvendte maksimale ventilationsydelser/stiplads ligger indenfor intervallet for 5%- og 95%-fraktilerne af de målinger, der ligger til grund for standardlugtemissionerne. 5 % og 95%-fraktilen er tilsvarende indsat i den efterfølgende tabel.

²⁶ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/ansoegning-og-anmeldelse/oml-beregninger-efter-1-august-2017/>

Stald	Dyretype og gulvsystem*	Stipladser**	Anvendt Maksimal ventilationsydelse (m ³ /h/stiplads)	Vejledende maksimums-ventilation (m ³ /h/stiplads) ²⁷	Afvigelse (%)	5%-/ 95%-fraktil ²⁸ . Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)
1	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	400	101	125	- 19	73 / 140
2	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	503	119	125	- 5	73 / 140
	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	238	126	125	+ 1	73 / 140
3	Slagtesvin og smågrise Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2.307	104	125	- 17	73 / 140

* Dyretypen er slagtesvin/smågrise og der er regnet antal stipladser for slagtesvin, da det er den dyretype, der er mest retvisende for det konkrete staldafsnit og ventilationsanlæg samt den dyretype, der har den største lugtemission pr. m² produktionsareal.

** Der er regnet med 0,65 m² pr. stiplads

Der er i alle stalde afvigelser mellem den maksimalt anvendte og vejledende maksimale ventilationskapacitet. Afvigelserne varierer fra -19 % til +1 %. Alle ventilationsydelser/stiplads ligger dog indenfor den vejledende maksimale ventilationsydelse (jf. ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret 2011) eller indenfor den angivne 95%-fraktil (jf. meddelelse nr 742 af 29. marts 2006, SEGES). På den baggrund vurderes det, at standardlugtemissionerne i OML-beregningen kan anvendes, og at OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold. Det er dermed i praksis muligt at opnå de kortere geneafstande, som OML-beregningen angiver.

²⁷ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

²⁸ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

Bilag 9. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation stald 1	78 ²⁹	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ³⁰
2	Ventilation stald 2	81 ³¹	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Ventilation stald 3	80 ³²	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
4	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
5	Afhentning af grise – lastbil tomgang	86	Støj fra Lastbiler, Rapport nr. 21, Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger, DELTA
6	Indlevering af grise – traktor tomgang	93	Støjatabogen
7	Fyldning af gyllevogn med traktordrevet pumpe	103	Støjatabogen, traktor med svag acceleration 10-20 km/t

²⁹ I alt 3 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{dB(A)} + 4,8\text{ dB(A)} = 78\text{ dB(A)}$

³⁰ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 75 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

³¹ I alt 5 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{ dB(A)} + 7\text{ dB(A)} = 81\text{ dB(A)}$

³² I alt 4 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{ dB(A)} + 6\text{ dB(A)} = 80\text{ dB(A)}$

Svendborg Kommune er ikke enig i ansøgers oplysninger om kildestyrker, idet:

- kildestyrke for ventilation ikke er korrigeret for antal afkast
- der anvendes kildestyrke for tomgangskørsel for så vidt angår traktor- og lastbilsdrevne pumper, der skal i disse tilfælde som minimum anvendes kildestyrker, der svarer til mindre acceleration.
- Tomgangskørsel for traktor er ikke dokumenteret, og data fra støjdatabog anvendes derfor.
- Tomgangskørsel for lastbil er 86 dB(A) jf. målinger fra 2008.

Driftstid

Ansøger har redegjort for følgende driftstider:

Støjkilde	Kilde- styrke	Driftsperiode			
		Nudrift		Ansøgt	
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Driftstid/døgn (t)	Periode på år
1. Ventilation	73	24t	Hele året	24t	Hele året
2. Lastbilstøj grise	85	60 min/dag hele døgnet	Hverdage hele året	30 min/dag hele døgnet	Hverdage hele året
3.Traktor grise	90	60 min/dag 07-18	Hverdage hele året	30 min/dag 07-18	Hverdage hele året
4.Lastbilstøj gylle	85			3 min/time fra sølop til solned 2 pr time	Dagligt i 14 dage forår og efterår
5.Pumpning af gylle traktorstøj	90	3 min/time fra sølop til solned 2 pr time	Dagligt i 14 dage forår og efterår	3 min/time fra sølop til solned 2 pr time	Dagligt i 14 dage forår og efterår
6.Foder indblæsning lastbil	103			60 min/dag 06-20	Hverdage hele året
7.Foder i grav, traktor	90	15 min 07-18	hverdage	15 min 07-18	hverdage

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	ventilation stald 1	78 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation stald 2	81 dB(A)	100	100	100
K03	Ventilation stald 3	80 dB(A)	100	100	100
K04	Indblæsning af foder i ny silo	99 dB(A)	13	100	100
K05	Afhentning af grise lastbil tomgang	86 dB(A)	6	50	100
K06	indlevering af grise traktor tomgang	93 dB(A)	6		
K07	Påfyldning gyllevogn - traktordrevet	103 dB(A)	10	10	20
K08					

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

Guldborgvej 2:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	140	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	135	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	175	Blød	Nej
K04	Nej	Nej			
K05	Nej	Nej			
K06	Nej	Nej			
K07	Nej	Nej			
K08					

De eksisterende bygninger på Guldborgvej 5 vil – bortset fra ventilationsanlægget – vil fuldstændigt afskærme støjklenderne, og disse vil derfor helt åbentlyst ikke medføre et bidrag ved Guldborgvej 2. Disse kilder er derfor ikke inddraget i beregningen

Bjergvej 12

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	265	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	250	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	200	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	180	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	220	Blød	Nej

De eksisterende bygninger vil afskærme støjklenderne ved ind- og udlevering af grise, og disse kilder vil derfor helt åbentlyst ikke medføre et støjbidrag i beregningspunktet. Disse kilder er derfor ikke inddraget i beregningen.

Banevej 2

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	280	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	280	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	235	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	200	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	210	Blød	Nej
K08					

De eksisterende bygninger vil afskærme støjklenderne ved ind- og udlevering af grise, og disse kilder vil derfor helt åbentlyst ikke medføre et støjbidrag i beregningspunktet. Disse kilder er derfor ikke inddraget i beregningen.

Banevej 4

Transmissionsvej

Referencepunkt R4

Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	300	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	310	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	290	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	255	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Nej	250	Blød	Nej

En eksisterende bygning, der er placeret vest for og tæt ved boligen på Banevej 4, vil afskærme ved ind- og udlevering af dyr, og disse støjklender vil derfor helt åbentlyst ikke medføre et støjbidrag ved dette beregningspunkt. Støjkilderne er derfor ikke inddraget i beregningen.

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

Guldborgvej 2

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	27	27	27
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	24	24	24
K04	Indblæsning af foder i ny sil	99	Nej	13	100	100			
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor b	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Nej	10	10	20			
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							30	30	30

Reduktion af driftstid for foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	27	27	27
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	24	24	24
K04	Indblæsning af foder i ny sil	99	Nej	13					
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor b	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Nej	10	10				
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							30	30	30

Bjergvej 12

Beregningsresultat

Referencepunkt R2

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	19	19	19
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	22	22	22
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	23	23	23
K04	Indblæsning af foder i ny silo	99	Ja	13	100	100	34	43	43
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor to	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Ja	10	10	20	35	35	38
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							38	44	44

Reduktion af driftstid for foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn

Beregningsresultat

Referencepunkt R2

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	19	19	19
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	22	22	22
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	23	23	23
K04	Indblæsning af foder i ny silo	99	Ja	13			34		
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor to	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Ja	10	10		35	35	
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							38	36	26

Banevej 2

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	18	18	18
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	21	21	21
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	22	22	22
K04	Indblæsning af foder i ny silo	99	Ja	13	100	100	33	42	42
K05	Afhentning af grise lastbil	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - traktor	103	Ja	10	10	20	36	36	39
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							38	43	44

Reduktion af driftstid for foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	18	18	18
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	21	21	21
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	22	22	22
K04	Indblæsning af foder i ny silo	99	Ja	13			33		
K05	Afhentning af grise lastbil	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - traktor	103	Ja	10	10		36	36	
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							38	36	25

Banevej 4

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	17	17	17
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	20	20	20
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	20	20	20
K04	Indblæsning af foder i ny sil	99	Ja	13	100	100	31	40	40
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor to	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Ja	10	10	20	34	34	37
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	41	42

Reduktion af driftstid for foderindblæsning og påfyldning af gyllevogn

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	ventilation stald 1	78	Ja	100	100	100	17	17	17
K02	Ventilation stald 2	81	Ja	100	100	100	20	20	20
K03	Ventilation stald 3	80	Ja	100	100	100	20	20	20
K04	Indblæsning af foder i ny sil	99	Ja	13			31		
K05	Afhentning af grise lastbil to	86	Nej	6	50	100			
K06	indlevering af grise traktor to	93	Nej	6					
K07	Påfyldning gyllevogn - trakt	103	Ja	10	10		34	34	
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	34	24

Bilag 10. Oversigt over hørings svar.

Hørings svar nr. modtaget dato	Afsenders adresse	Hørings svar
1. x. januar 2020	Staldvej xx, 5700 Svendborg	xx
2. x. januar 2020	Staldvej xx, 5700 Svendborg	xx

Bilag 11. Svendborg Kommunes behandling af høringsvarene.

Høringsvar fra ansøger/ansøgers konsulent og Svendborg Kommunes bemærkninger:

Berørte emner	Ansøgers høringsvar	Svendborg Kommunes bemærkninger
xx	x	x
xx	x	x
xx	x	x